



**NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**



SPRÁVA

**o výsledkoch kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu
Slovenskej republiky za rok 2012**

Bratislava marec 2013

Obsah

Zoznam používaných skratiek.....	3
Ú v o d.....	4
1 Kontrolná činnosť NKÚ SR za rok 2012	5
1.1 Zameranie kontrolnej činnosti	5
1.2 Výsledky kontrol vo výdavkovej časti verejného rozpočtu	5
1.2.1 Výsledky kontrol čerpania finančných prostriedkov z fondov EÚ	6
1.2.2 Výsledky tematických kontrol	10
1.2.3 Výsledky kontrol hospodárenia s prostriedkami ŠR vyčlenenými na vybrané programy a kontrol výkonnosti	18
1.2.4 Výsledky finančných kontrol	26
1.3 Výsledky kontrol v príjmovej časti verejného rozpočtu	27
1.4 Výsledky kontrol v oblasti územnej samosprávy.....	28
1.5 Výsledky kontrol v oblasti informačných systémov	35
1.6 Výsledky medzinárodných kontrol	36
1.7 Výsledky kontrol plnenia opatrení prijatých na odstránenie nedostatkov zistených predchádzajúcimi kontrolami	37
1.8 Realizácia výsledkov kontrol a odporúčania NKÚ SR.....	38
2 Ostatné činnosti NKÚ SR	44
2.1 Stanoviská a správa NKÚ SR pre NR SR	44
2.2 Činnosť NKÚ SR vo funkcii orgánu vydávajúceho vyhlásenia o ukončení pomoci zo ŠF a z KF programového obdobia 2004 – 2006	44
2.3 Výkon funkcie audítora EUROSAI	45
2.4 Súčinnosť s orgánmi činnými v trestnom konaní.....	45
2.5 Vybavovanie podaní fyzických osôb a právnických osôb	46
2.6 Styk s verejnosťou	48
2.7 Medzirezortné pripomienkové konanie.....	49
2.8 Medzinárodné aktivity	49
3 Ľudské zdroje, hospodárenie a vnútorný audit NKÚ SR.....	53
3.1 Ľudské zdroje.....	53
3.2 Hospodárenie	53
3.3 Vnútorný audit.....	54
Z á v e r.....	55

Zoznam používaných skratiek

AOTP	Aktívne opatrenia na trhu práce
CAF	Spoločný systém hodnotenia kvality
DÚ	daňový úrad
EDA	Európsky dvor audítorov
EK	Európska komisia
ES	Európske spoločenstvo
EÚ	Európska únia
EUROSAI	Európska organizácia najvyšších kontrolných inštitúcií
FR SR	Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky
FS SR	Finančná správa Slovenskej republiky
INTOSAI	Medzinárodná organizácia najvyšších kontrolných inštitúcií
IS	Informačné systémy
ISVS	Informačné systémy verejnej správy
ISSAI	medzinárodné štandardy najvyšších kontrolných inštitúcií
ISVS	Informačné systémy verejnej správy
KF	Kohézny fond
KIS NKÚ SR	Kontrolórsky informačný systém Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky
MDVaRR SR	Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky
MF SR	Ministerstvo financií Slovenskej republiky
MO SR	Ministerstvo obrany Slovenskej republiky
MPaRV SR	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky
MPSVR SR	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
MŠVVaŠ SR	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
MV SR	Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
MZ SR	Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky
MZV SR	Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky
MŽP SR	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
NFV	návratné finančné výpomoci
NKI	najvyššie kontrolné inštitúcie
NKÚ SR	Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky
NR SR	Národná rada Slovenskej republiky
OPIS	Operačný program Informatizácia spoločnosti
PO	platobný orgán
RO	riadiaci orgán
SORO	sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom
SR	Slovenská republika
ŠF	Štrukturálne fondy
ŠR	štátny rozpočet
ÚV SR	Úrad vlády Slovenskej republiky
VÚC	vyšší územný celok
VZN	všeobecne záväzné nariadenie
ŽoP	žiadosť o platbu

Správa o výsledkoch kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky za rok 2012

Úvod

NKÚ SR predkladá NR SR správu o výsledkoch svojej kontrolnej činnosti za rok 2012 podľa čl. 62 Ústavy SR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov a § 5 ods. 5 zákona NR SR č. 39/1993 Z. z. o NKÚ SR v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o NKÚ SR“).

NKÚ SR, ako štátny orgán, ktorý je vo svojej kontrolnej činnosti nezávislý, viazaný len zákonom, vykonáva kontrolu v súlade s medzinárodnými štandardami ISSAI a podľa zákona o NKÚ SR z hľadiska dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov, hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti.

Obsah a rozsah predkladanej správy vychádza zo skutočnosti, že NKÚ SR v priebehu hodnoteného roka správy o výsledkoch jednotlivých kontrolných akcií predkladal pre informáciu gestorskému Výboru NR SR pre financie a rozpočet, ostatným výborom NR SR podľa ich vecnej príslušnosti a zároveň výsledné materiály z každej kontrolnej akcie po ich prerokovaní s príslušnými subjektmi zverejňoval na svojom webovom sídle.

Na základe uvedených skutočností a dobrej praxe z predchádzajúcich rokov správa o výsledkoch kontrolnej činnosti za rok 2012 obsahuje informácie o strategickom zameraní kontrolnej činnosti v hodnotenom období, prehľad o vykonaných kontrolných akciách a najzávažnejších, resp. najčastejšie zisťovaných nedostatkoch v činnosti kontrolovaných subjektov, ako aj o spôsobe realizácie výsledkov kontrolných akcií a odporúčaní NKÚ SR kontrolovaným subjektom. Správa zároveň obsahuje aj informácie z ostatných činností, ktoré NKÚ SR v roku 2012 vykonával podľa príslušných všeobecne záväzných právnych predpisov, resp. v súlade s medzinárodnými záväzkami.

1 Kontrolná činnosť NKÚ SR za rok 2012

1.1 Zameranie kontrolnej činnosti

NKÚ SR v kontrolnej činnosti vychádzal zo svojho Strategického zámeru na roky 2012 – 2014, ktorý bol v pláne na rok 2012 upravený na základe aktuálneho ekonomického a hospodárskeho vývoja. Plán kontrolnej činnosti NKÚ SR na rok 2012 zohľadňoval aj závery a odporúčania medzinárodných organizácií NKI INTOSAI, EUROSAI a Kontaktného výboru NKI štátov EÚ a EDA.

Návrh Strategického zámeru kontrolnej činnosti NKÚ SR bol tiež predložený na verejnú oponentúru vybraným štátnym a vedeckým inštitúciám, univerzitám, vysokým školám a podnikateľským subjektom. Jednotlivé tematické časti plánu kontrolnej činnosti na rok 2012 boli prezentované vecne príslušným výborom NR SR a Strategický zámer do roku 2014 aj gestorskému Výboru NR SR pre financie a rozpočet. Príslušné výbory NR SR uvedené materiály bez pripomienok vzali na vedomie. O prioritách plánu a strategickom zameraní kontrolnej činnosti v nasledujúcom období, ako aj o ďalších aktivitách úradu predseda NKÚ SR na osobitnom rokovaní informoval predsedníčku vlády SR.

Strategický zámer NKÚ SR na roky 2012 – 2014 a nadväzujúci plán kontrolnej činnosti na rok 2012 bol zostavený tak, že sa sústreďujú na kontrolu hospodárenia s verejnými prostriedkami a nakladania s verejným majetkom v ekonomických, hospodárskych, sociálnych a ďalších ťažiskových oblastiach vymedzených v **Programovom vyhlásení vlády SR** a premietnutých do programov a projektov v rámci štátneho rozpočtu. V tomto zmysle boli za priority kontrolnej činnosti v podmienkach NKÚ SR určené:

- zdravotníctvo
- doprava
- veda a výskum / školstvo
- efektívna verejná správa, v tom:
 - samospráva (spokojný občan; stav reformy v samospráve)
 - reforma daňovo – odvodového systému (Unitas)
 - iné spoločensky významné témy vybrané na základe rizikovej analýzy
- kontrolná činnosť vyplývajúca zo zákona o NKÚ SR

Zároveň boli v pláne kontrolnej činnosti vyhradené primerané kapacity na kontrolné akcie zamerané na čerpanie prostriedkov z fondov EÚ a ostatných finančných nástrojov zo zahraničia a na systematickú kontrolu plnenia opatrení prijatých na odstránenie nedostatkov zistených predchádzajúcimi kontrolami.

Plán kontrolnej činnosti NKÚ SR na rok 2012 predpokladal vykonať 49 kontrolných akcií. Po viacerých aktualizáciách plánu v skutočnosti NKÚ SR v roku 2012 vykonal 57 kontrolných akcií v 354 kontrolovaných subjektoch. Z vykonaných kontrolných akcií NKÚ SR eviduje 6 180 nedostatkov, 1 046 vlastných odporúčaní zameraných na ich odstránenie a 2 698 opatrení kontrolovaných subjektov na odstránenie zistených nedostatkov.

1.2 Výsledky kontrol vo výdavkovej časti verejného rozpočtu

NKÚ SR v roku 2012 vykonal vo výdavkovej časti verejného rozpočtu spolu 55 kontrolných akcií v 352 subjektoch.

1.2.1 Výsledky kontrol čerpania finančných prostriedkov z fondov EÚ

Kontrola úrovne využívania priamych grantov EK v SR vykonaná na MF SR, v Slovenskej organizácii pre výskumné a vývojové aktivity, o. z. a v IUVENTE – Slovenskom inštitúte mládeže ukázala, že čerpanie finančných prostriedkov na grantové programy v SR malo mierne rastúcu tendenciu, z 21,52 mil. eur v roku 2007 na 27,28 mil. eur v roku 2011. Čerpanie na úrovni EÚ v roku 2007 bolo v sume 6 636,19 mil. eur a v roku 2011 dosiahlo 12 252,79 mil. eur. Naproti tomu podiel SR na celkovo čerpaných zdrojoch EÚ z grantových programov malo klesajúci charakter.

EÚ mala v roku 2009 spolu 449,7 mil. obyvateľov a SR 5,4 mil. obyvateľov, t.j. 1,08%. Dosahovaný podiel SR na čerpaní prostriedkov z grantových programov EÚ sa pohybuje od 0,33 % do 0,22%, čiže je štvornásobne nižší od priemeru EÚ na jedného obyvateľa. NKÚ SR na základe kontrolných poznatkov vyjadril názor, že SR má väčší potenciál na zapojenie sa vlastnými kapacitami do realizácie grantových programov EÚ programového obdobia 2007 – 2013.

Kontrola ukázala, že v SR nie je vytvorený centrálny koordinačný orgán zaoberajúci sa riadením a koordináciou naplňania spoločného programu a politik EÚ a SR financovaných z grantových programov EÚ.

Kontrola finančných zdrojov vyčlenených na implementáciu Spoločnej poľnohospodárskej politiky – spoločnej organizácii trhu – živočíšnych komodít vykonaná v Pôdohospodárskej platobnej agentúre (ďalej len „PPA“) za obdobie rokov 2010 a 2011 nezistila porušenie relevantných predpisov SR a EÚ.

Z analýzy čerpania verejných zdrojov na trhovo orientované výdavky vo finančných rokoch 2010 a 2011 bol evidentný zjavný pokles použitia verejných zdrojov v roku 2011.

Kontrolou účinnosti a spoľahlivosti systému riadenia a kontroly PPA bolo zistené, že boli dodržané požiadavky stanovené v príslušných predpisoch a systém funguje dostatočne na to, aby bola zabezpečená zákonnosť a správnosť financovania obchodných mechanizmov.

Na vybranej vzorke vývozných náhrad, licencií a záruk bol preverený systém financovania a čerpania finančných prostriedkov, zákonnosť a správnosť vyplácania vývozných náhrad a prijímania a uvoľňovania záruk. Na základe výsledkov preverenia NKÚ SR nadobudol primerané uistenie o zákonnosti a správnosti uplatnených postupov v oblasti vývozných náhrad, licencií a záruk.

Kontrola mechanizmu hodnotenia, monitorovania a priebežného naplňania cieľov vybraných operačných programov Národného strategického referenčného rámca programového obdobia 2007 – 2013 bola vykonaná na MDVaRR SR a MPSVR SR so zameraním na Operačný program Doprava a Operačný program Zamestnanosť a sociálna inklúzia.

Kontrola Operačného programu Doprava ukázala, že systém jeho hodnotenia a monitorovania je primerane účinný a spoľahlivý v súlade s požiadavkami ustanovenými v predpisoch a pravidlách SR a EÚ. Stav realizácie v implementovaní programu k dátumu kontroly NKÚ SR však nebol uspokojivý. Úspešnú realizáciu v rozsahu programového obdobia rokov 2007 – 2013 NKÚ SR predpokladá za podmienok dôsledného plnenia opatrení prijatých Akčným plánom. Za účelom odstránenia zistených nedostatkov NKÚ SR odporučil MDVaRR SR pravidelne vyhodnocovať plnenie opatrení Akčného plánu a o výsledkoch priebežne informovať NKÚ SR.

Kontrola Operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia ukázala v zásade účinný a spoľahlivý systém jeho hodnotenia a monitorovania. Stav realizácie v implementovaní tohto programu k dátumu kontroly NKÚ SR bol uspokojivý. NKÚ SR predpokladá úspešné čerpanie finančných prostriedkov určených pre uvedený Operačný program na programové obdobie 2007 – 2013 za predpokladu dôsledného plnenia prijatých opatrení MPSVR SR.

Nedostatky zistil NKÚ SR v oblasti kontrolovaných zrušených výziev na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok v rámci Operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia. NKÚ SR upozornil, že dôvody zrušenia výziev musia byť v súlade so zákonom o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva a s riadiacimi dokumentmi jednoznačné, preukázateľné a konanie musí byť efektívne v reálnom čase.

Kontrola efektívnosti a účinnosti verejných prostriedkov vynaložených na programy a projekty určené pre rómske komunity bola vykonaná na Úrade vlády SR za obdobie rokov 2004 – 2011. Výkon kontroly komplikovala skutočnosť, že v súčasnosti na Slovensku neexistujú oficiálne štatistické údaje o etnickom zložení obyvateľstva. Aj údaje o počte obyvateľov SR rómskej národnosti podľa posledného sčítania obyvateľstva v roku 2011 a odhady odborníkov sa značne líšili a neposkytovali skutočný obraz o rómskej komunite. Jediný dokument, ktorým si pomáhajú orgány a inštitúcie v SR pre potreby zacielenia programov na rómske komunity je ATLAS 2004. Z uvedeného následne vznikajú paradoxy, že za „Rómske projekty“ sú označené tie, ktoré sa implementujú v oblastiach vykazujúcich najväčší výskyt rómskych komunít (demografické hľadisko), a pritom tieto projekty vôbec nemusia mať priamy či nepriamy vplyv na zlepšenie sociálnej situácie, v ktorej sa Rómovia nachádzajú.

Kontrola tiež ukázala, že v SR neexistuje inštitúcia/orgán, ktorá by mala zhromaždené všetky informácie o vynaložených finančných prostriedkoch a všetkých programoch, projektoch, dotáciách, a grantoch zacielených priamo alebo nepriamo na rómske komunity.

Programy podporujúce výlučne rómsku problematiku v programovom období 2004 – 2006 a financované zo ŠR SR a rozpočtov VÚC boli zastúpené veľmi slabo (13,04 %). V rámci programového obdobia 2007 – 2013 sa rómskej problematike vo väčšej miere (25 %) venuje horizontálna priorita marginalizovaných rómskych komunít. Programy, projekty, dotácie a granty sa zameriavajú najviac do oblastí vzdelávania, resp. rekvalifikácie, čo by malo napomôcť integrácii na trhu práce.

Financovanie projektov podporujúcich rómske komunity v období 2007 – 2013 (235 tis. eur) sa v porovnaní s programovým obdobím 2004 – 2006 (147 tis. eur) takmer zdvojnásobilo. V rámci jednotlivých operačných programov programového obdobia 2004 – 2006 priamo podporoval marginalizované rómske komunity len Sektorový operačný program Ľudské zdroje. V ostatných programoch bol spomínaný nepriamy dopad na marginalizovanú rómsku komunitu alebo bola spomenutá len marginalizovaná skupina, v rámci ktorej môžu byť zahrnuté aj iné skupiny ako rómske komunity. Preto nebolo možné presne vyčíslieť finančné prostriedky, ktoré boli použité priamo len na marginalizovanú rómsku komunitu. Hrozí tým aj riziko neefektívneho a nehospodárneho vynakladania finančných prostriedkov zameraných na podporu rómskej komunity a otázne je aj sledovanie udržateľnosti výsledkov programov.

Kontrola hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti vynaložených finančných prostriedkov v rámci vybraných projektov programového obdobia 2004 – 2006

a programového obdobia 2007 – 2013 na programové riešenie nepriaznivej sociálno-ekonomickej situácie MRK a dosiahnutého progresu v tejto oblasti nadväzovala na už uvedenú kontrolu efektívnosti a účinnosti verejných prostriedkov vynaložených na programy a projekty určené pre rómske komunity vykonanú na Úrade vlády SR. Bola vykonaná v 40 kontrolovaných subjektoch zahŕňajúcich subjekty územnej samosprávy, dobrovoľné občianske združenia a organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti samosprávneho kraja, so zameraním na 41 projektov spolufinancovaných z prostriedkov Európskeho sociálneho fondu v programovom období 2004 – 2006 a programovom období 2007 – 2013 a jedného vybraného projektu z Európskeho fondu regionálneho rozvoja v programovom období 2007 – 2013. Skutočné náklady na realizáciu projektov, vrátane spolufinancovania z verejných zdrojov boli v sume 3 334 tis. eur, z toho objem kontrolovaných prostriedkov bol v sume 2 195 tis. eur, čo predstavovalo 65,83 % skutočných nákladov realizovaných projektov.

Kontrola zistila nesplnenie merateľných ukazovateľov úspešnosti realizácie u 2 projektov. Porušenie ustanovení zmlúv o poskytnutí nenávratného finančného príspevku bolo zistené v 23 kontrolovaných subjektoch. Medzi najčastejšie nedostatky pri realizácii projektov patrilo nepredloženie monitorovacích správ v stanovených termínoch, nedodržanie lehoty pri predkladaní ŽoP, nepredloženie informácie o účastníkoch projektu v dohodnutom termíne, nedodržanie lehoty oznámenia o začatí realizácie projektu a nevypracovanie následnej monitorovacej správy po ukončení realizácie projektu.

Nedostatky v oblasti financovania projektov sa týkali porušenia zákonov SR pri oprávnenosti vynakladania verejných prostriedkov a preukázateľnosti výdavkov. Výsledky kontroly projektov ukázali tiež minimálnu zaangažovanosť zamestnancov vnútornej kontroly na kontrole súvisiacej s realizáciou projektov. V niektorých prípadoch bola zistená nedostatočná spoľahlivosť vnútorného riadiaceho a kontrolného systému, nakoľko pri transakciách, ktoré súviseli s realizáciou projektov, nebola správnym spôsobom alebo vôbec vykonaná predbežná finančná kontrola.

Kontrola oprávnenosti výdavkov v rámci Operačného programu Výskum a vývoj bola vykonaná v Agentúre MŠVVaŠ SR pre štrukturálne fondy EÚ, ktorá plní funkciu SORO pre Operačný program Výskum a vývoj (ďalej len „Agentúra“) za obdobie od roku 2009 do termínu ukončenia výkonu kontroly (jún 2012).

NKÚ SR skontroloval proces výberu a hodnotenia 56 projektov v celkovej sume 143 123 803,87 eur. Pri kontrole zistil 15 nedostatkov systémového charakteru, z ktorých 13 bolo klasifikovaných ako nedostatky vysokej závažnosti. Ďalej zistil 392 individuálnych prípadov nesprávneho pridelenia bodového hodnotenia v procese hodnotenia žiadostí o nenávratný finančný príspevok. Z toho v 76 prípadoch bol zistený nesúlad verbálneho a bodového hodnotenia v rámci Hodnotiacich hárkov odborného hodnotenia, v 315 prípadoch nezodpovedalo bodové ohodnotenie údajom, ktoré boli uvedené v žiadosti o nenávratný finančný príspevok a v 1 prípade bola zistená matematická chyba výpočtu bodového hodnotenia.

NKÚ SR tiež zistil nedostatočný výkon činnosti vnútornej kontroly Agentúry v oblasti procesov výberu hodnotiteľov, hodnotenia žiadostí o nenávratný finančný príspevok, uzatvárania zmlúv s prijímateľmi, schvaľovania ŽoP a monitorovania poskytnutej pomoci.

NKÚ SR na základe kontrolných zistení nadobudol iba obmedzené uistenie o tom, že vo fáze odborného hodnotenia bol zabezpečený jednotný, odborný, objektívny a transparentný prístup pri rozhodovaní o pridelení bodového ohodnotenia jednotlivým žiadostiam

a nenávratný finančný príspevok (projekt) a o odporúčaní projektov na schválenie výberovou komisiou.

Kontrola projektu „Zlepšenie pripravenosti záchranných zložiek Ministerstva vnútra Slovenskej republiky“ bola vykonaná na Úrade vlády SR a na MV SR za obdobie rokov 2010 – 2012 so zameraním na implementáciu cit. projektu, ktorý je financovaný Programom švajčiarsko-slovenskej spolupráce na zníženie hospodárskych a sociálnych rozdielov v rámci rozšírenej EÚ a platných predpisoch a pravidlách SR, tzv. Švajčiarsky finančný mechanizmus (ďalej len „ŠFM“).

Preverením predloženej dokumentácie a na základe vykonaných rozhovorov NKÚ SR nadobudol primerané uistenie o správnosti pravidiel a postupov implementácie Programu švajčiarsko-slovenskej spolupráce; kvalite, transparentnosti a správnosti hodnotenia a výberu žiadostí o nenávratný finančný príspevok; výkone monitorovania programu z úrovne Národného kontaktného bodu; úplnosti a kompletnosti vyhlasovaných výziev; vyhlasovaní výziev v súlade s podmienkami stanovenými v Rámcovej zmluve ako aj právnymi predpismi SR; procesoch verejného obstarávania; vedení analytického účtovníctva, ktoré poskytuje primerané výstupy z účtovníctva a spracovanie údajov potrebné pre celkové hodnotenie ŠFM; kvalite vykonávania formálnej kontroly správnosti žiadostí o nenávratný finančný príspevok pre kontrolované výzvy a o tom, že projekt „Zlepšenie pripravenosti záchranných zložiek MV SR“ bol realizovaný v súlade s Rámcovou dohodou, Zmluvou o projekte, Zmluvou o realizácii projektu a so stanovenými cieľmi, ako aj o tom, že systém nastavenia účtov a finančných tokov je primeraný, prehľadný a transparentný.

NKÚ SR preverením implementácie projektu „Zlepšenie pripravenosti záchranných zložiek MV SR útvarmi a organizačnými jednotkami MV SR“ nadobudol primerané uistenie o systéme riadenia, personálno-organizačného zabezpečenia implementácie všetkých aktivít projektu v oblasti oprávnenosti výdavkov, verejného obstarávania, dodávky tovarov a služieb, úhrad a platieb.

Kontrola stavu využívania finančných prostriedkov Operačného programu Informatizácia spoločnosti v programovom období 2007-2013 bola vykonaná na MF SR (SORO OPIS) za obdobie od 01.01.2011–30.06.2012 so zameraním na zhodnotenie riadenia a implementácie operačného programu a zhodnotenie celého procesu realizácie u nasledujúcich štyroch projektov: Elektronické služby zdravotníctva; Elektronické služby Štatistického úradu; Elektronické služby centrálnej ohlasovne a Elektronické služby centrálneho elektronického priečinka.

SORO OPIS zverejnilo do 30.06.2012 celkovo 50 výziev na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok, z ktorých bolo 11 zrušených. Na základe týchto výziev bolo schválených 31 žiadostí. Situácia v oblasti čerpania prostriedkov na OPIS v predposlednom roku programového obdobia bola stále nepriaznivá. Ku koncu kontrolovaného obdobia bolo čerpanie vo výške 180 500 726,80 eur, čo predstavovalo len 15,53 % z celkových zdrojov alokovaných na OPIS, t.j. najmenej v rámci všetkých operačných programov v programovom období 2007 – 2013. Čerpanie bolo len v rámci prioritnej osi č.1 – Elektronizácia verejnej správy a rozvoj elektronických služieb a prioritnej osi č. 4 Technická pomoc.

NKÚ SR na základe výsledkov kontrolnej činnosti dlhodobo upozorňuje na riziko súvisiace s nevyčerpaním prostriedkov na OPIS. Závažné problémy boli zistené hlavne v oblasti verejného obstarávania pri realizácii schválených projektov.

Kontrolou u SORO OPIS MF SR boli zistené viaceré nedostatky. Napríklad v projekte Elektronické služby zdravotníctva, SORO OPIS nepostupoval podľa článku 60 Nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006 a článku 13 Nariadenia Komisie (ES) č. 1828/2006 tým, že neoveril formálnu a vecnú správnosť ŽoP. Ani v prípade faktúry v sume 612 000,00 eur pripojenej k žiadosti o zúčtovanie zálohovej platby nevykonala SORO OPIS administratívnu kontrolu podľa cit. predpisov, nakoľko nezistil zrejmu nezrovnalosť medzi faktúrou deklarujúcou dodávku výpočtovej techniky vo výške 148 080,00 eur a preberacími protokolmi k faktúre, v ktorých bolo jednoznačne uvedené prevzatie softvéru a správ z testovania.

Viacero nedostatkov bolo zistených aj v oblasti nenávratných finančných príspevkov. Týkali sa nedodržiavania termínov pri formálnom a odbornom hodnotení žiadostí o ich poskytnutie, neúplnosti záverečných správ z výberu uvedených žiadostí zo zasadnutia komisie a nedodržiavania termínov a lehôt pre jednotlivé úkony v procese uzatvárania zmlúv o poskytnutí nenávratného finančného príspevku.

1.2.2 Výsledky tematických kontrol

Kontrola hospodárenia s finančnými prostriedkami a nakladania s majetkom Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou (ďalej len „Úrad“) a kontrola plnenia prijatých opatrení bola vykonaná za obdobie rokov 2009 – 2011.

Kontrolou boli zistené viaceré nedostatky. Úrad sa na začiatku roka 2010 zaviazal k záväzkom nad rámec schváleného rozpočtu tým, že kapitálové výdavky neboli čerpané na vopred rozpočtované vybavenie pracovísk prístrojovou technikou, na rekonštrukciu a modernizáciu pracovísk a na modernizáciu softvéru, ale v rozpore so zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy v sume 863 000,00 eur boli použité ako „účelová investícia“ na úpravu budúcich prenajímaných priestorov na Žellovej ulici v Bratislave. Týmto konaním Úrad porušil finančnú disciplínu podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy vo výške 863 000,00 eur.

Úrad v roku 2008 kúpil budovu v Košiciach v hodnote 1 298 000,00 eur na prevádzku pobočky a súdneho lekárskoho a patologického pracoviska. Na rekonštrukciu objektu zabezpečil projektovú dokumentáciu v hodnote 331 891,00 eur, z toho 165 053,00 eur v roku 2010 bolo použitých nad rámec rozpočtu v rozpore so zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy. Predpokladané náklady na rekonštrukciu presahovali možnosti Úradu a budova sa do času kontroly nevyužívala.

Ďalej bolo zistené, že Úrad neekonomicky a neefektívne uhradil finančné prostriedky v sume 71 833,20 eur za vytvorenie a dodanie elektronického formulára pre podporu služieb súdneho lekárstva a patologickej anatómie, nakoľko do dňa ukončenia kontroly sa formulár nepoužíval, bol nevyhovujúci a štatisticky nepotrebný pre Úrad. Pre formu a náležitosti príslušného formulára nemal zákonom zverenú kompetenciu.

Úrad v kontrolovanom roku 2009 nesprávne odhadol svoje potreby v pláne obstarávania a následne nesprávne naplánoval a rozpočtoval výdavky, čím nekonal v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy. Vo väzbe na základné povinnosti verejného obstarávateľa neuplatňoval princíp hospodárnosti a efektívnosti podľa zákona o verejnom obstarávaní.

Bez uplatnenia postupov obstarávania podľa zákona o verejnom obstarávaní Úrad uzavrel s prenajímateľom Dohodu o službách, ktorej obsahom bolo poskytovanie strážnych a informátorských služieb, upratovanie prenajatých priestorov a poskytovanie stravovacích služieb pre zamestnancov Úradu. Dohoda bola uzatvorená na dobu určitú, do ukončenia

platnosti nájomnej zmluvy, t.j. do 14.06.2025, čím zároveň porušil povinnosti vyplývajúce zo zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy a finančnú disciplínu podľa cit. zákona.

Kontrolou plnenia 11 opatrení, ktoré Úrad prijal na odstránenie nedostatkov z kontroly NKÚ SR v roku 2010 bolo zistené, že 3 opatrenia boli splnené v termíne, 1 opatrenie bolo splnené oneskorené, 5 opatrení sa plnilo priebežne a 2 opatrenia boli splnené čiastočne.

Kontrola uplatňovania a vymáhania pohľadávok vo Všeobecnej zdravotnej poisťovni, a.s. (ďalej len „VšZP“) a kontrola plnenia opatrení bola vykonaná za obdobie rokov 2010 a 2011.

VšZP za účelom znižovania pohľadávok prijala v kontrolovanom období opatrenia, ktoré implementovala do interných noriem pre prácu s pohľadávkami. Bežná úspešnosť výberu poistného k 30.09.2012 v porovnaní so stavom k 30.09.2011 sa zvýšila o 0,22 % a dosiahla 95,35 %. V medziročnom porovnaní 2012/2011 poklesli pohľadávky po lehote splatnosti na vybraných účtoch hlavnej knihy k 30.09. o 20,52 %, t. j. o 66 261 tis. eur.

NKÚ SR pri kontrole dodržiavania všeobecne záväzných právnych a interných predpisov v súvislosti s vymáhaním pohľadávok na poistnom zistil viacero nedostatkov:

- pri kontrole dedičských konaní bolo v siedmich prípadoch zistené neskoré prihlasovanie pohľadávok do dedičského konania, čo malo za následok, že pohľadávky boli prihlasované do dedičského konania po jeho súdnom zastavení pre nemajetnosť a celý proces vymáhania pohľadávok v týchto prípadoch bol zbytočný a neefektívny;
- pri kontrole výkazov nedoplatkov bolo v jednom prípade zistené, že nebola vyznačená právoplatnosť a vykonateľnosť a v jednom prípade výkaz neobsahoval záznam o vykonaní predbežnej finančnej kontroly;
- pri kontrole uznania dlhu a uzatváraní dohôd o splátkach bolo zistené v jednom prípade omeškanie splátok podľa splátkového kalendára a v dvoch prípadoch boli dohody o splátkach uzatvárané neskôr ako 30 dní od doručenia žiadosti platiteľom;
- pri kontrole súdnych exekúcií bolo zistené, že v 10 prípadoch bol oneskorené vypracovaný návrh na vykonanie exekúcie, v štyroch prípadoch nebola doložená záverečná správa súdneho exekútora s predpísanými náležitosťami, v jednom prípade nebola doložená komunikácia so súdnym exekútorom a v jednom prípade bola oneskorené vypracovanie predexekučnej výzvy;
- pri kontrole odpisovania pohľadávok tiež bolo zistené, že chýbalo zdôvodnenie odpísania pohľadávky.

Kontrola plnenia deviatich opatrení, ktoré VšZP prijala na odstránenie nedostatkov zistených NKÚ SR v roku 2010 ukázala, že kontrolovaný subjekt všetkých deväť opatrení splnil v stanovených termínoch.

Kontrola nakladania s finančnými prostriedkami a majetkom určenými na boj proti drogám a dopingu bola vykonaná v Univerzite Komenského v Bratislave (ďalej len „UK“) za obdobie rokov 2007 – 2011.

Kontrolou dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov, hospodárnosti, efektívnosti a účelovosti pri čerpaní finančných prostriedkov bolo zistené, že UK z účelovej dotácie obstarala viaceré laboratórne prístroje a zariadenia vrátane softvéru, z ktorých jedno zariadenie HPC (High performance computing) v kúpnej cene v sume 159 357,66 eur (s DPH) nespĺňalo určený účel dotácie. Uvedeným konaním UK porušila finančnú disciplínu podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

Nedostatky boli zistené aj v oblasti verejného obstarávania. Pri obstarávaní laboratórnych prístrojov a zariadenia HPC konala UK v rozpore so zákonom o verejnom obstarávaní, keď oznámenie o výsledku verejného obstarávania nebolo v jednom prípade odoslané na zverejnenie v zákonom stanovenej lehote; v rozpore s príslušnými ustanoveniami zákona o verejnom obstarávaní UK v troch prípadoch neuvolnila zábezpeku v predpísanej lehote a dokumentácia verejného obstarávania neobsahovala pri nadlimitných zákazkách správu o každej zákazke. V rozpore s cit. zákonom bol aj postup UK v prípade, keď opakovanú verejnú súťaž zrušila z dôvodu zmeny špecifikácie predmetu zákazky hneď nasledujúci deň ako boli záujemcom zaslané súťažné podklady.

Vo viacerých prípadoch bolo zistené konanie v rozpore so zákonom o účtovníctve a so zákonom o dani z príjmov. V rozpore s postupmi účtovania bol softvér nesprávne účtovaný na účte obstarania dlhodobého hmotného majetku a časť zariadenia HPC bola nesprávne zaevidovaná ako dlhodobý nehmotný majetok. Postupy účtovania neboli dodržané aj tým, že prístroj kontrolovaný subjekt využíval aj napriek tomu, že nebol zaradený do majetku a neodpisoval ho. Nesprávne boli stanovené daňové odpisy a účtovné odpisy pri zaradení zariadenia HPC do majetku.

V oblasti nakladania s majetkom UK v niektorých prípadoch nepostupovala v súlade s ustanoveniami zákona o nakladaní s majetkom verejnoprávnych inštitúcií pri vykazovaní umiestnenia a hodnoty majetku jednotlivých nákladových stredísk Farmaceutickej fakulty UK.

Kontrolou plnenia opatrení prijatých na odstránenie nedostatkov zistených kontrolou vykonanou NKÚ SR v roku 2007 bolo zistené splnenie troch opatrení zo štyroch prijatých. V prípade jedného opatrenia NKÚ SR konštatoval, že bolo čiastočne splnené.

Kontrola hospodárenia s finančnými prostriedkami a nakladania s majetkom štátu v Centre právnej pomoci (ďalej len „CPP“) bola vykonaná za obdobie rokov 2010 až 1. polrok 2012. Kontrola poukázala na nedostatky v dodržiavaní zákona o rozpočtových pravidlách, zákona o účtovníctve, zákona o verejnom obstarávaní, zákona o informačných systémoch verejnej správy a zákona o finančnej kontrole a vnútornom audite.

Kontrolou bolo zistené nevyužívanie časti licencovaného softvéru modelu účtovníctva, čím konanie CPP nebolo v súlade s povinnosťou zachovávať hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť pri používaní verejných prostriedkov a bola porušená finančná disciplína podľa zákona o rozpočtových pravidlách vo výške 847,00 eur.

Kontrolou správnosti vykonania inventarizácie majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov k 31.12.2010 bolo zistené, že inventúrne súpisy neobsahovali všetky predpísané náležitosti podľa príslušných ustanovení zákona o účtovníctve. Ďalej bolo zistené nesprávne účtovanie služby ako majetku, čo malo vplyv na správnosť vypracovania účtovných závierok v kontrolovanom období.

V oblasti verejného obstarávania neboli dodržané princípy a postupy podľa príslušných ustanovení zákona o verejnom obstarávaní pri obstarávaní služieb mobilného operátora.

V oblasti nakladania s prenajatým majetkom bolo zistené, že CPP neuplatnením zmluvných nárokov (pokút) nekonala v súlade s povinnosťou zachovávať hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť a tým porušila finančnú disciplínu vo výške spolu 62 045,31 eur.

CPP nemalo chránený informačný systém podľa príslušných ustanovení zákona o informačných systémoch verejnej správy a zároveň nemalo vypracovaný systém

zabezpečenia osobných údajov vo forme bezpečnostného projektu informačného systému podľa príslušných ustanovení zákona o ochrane osobných údajov. Nechránením informačného systému zároveň nezabezpečilo všetky právne prostriedky na ochranu majetku štátu podľa zákona o správe majetku štátu.

V oblasti kontrolného systému neboli dodržané príslušné ustanovenia zákona o finančnej kontrole a vnútornom audite tým, že niektoré účtovné doklady neobsahovali všetky náležitosti potrebné pre vykonanie predbežnej finančnej kontroly.

Kontrola vynakladania verejných prostriedkov na výstavbu ciest I. triedy a II. triedy, vrátane súvisiacej infraštruktúry bola vykonaná na MDVaRR SR a na Slovenskej správe ciest za obdobie rokov 2010 a 2011.

Kontrolou bolo zistené, že MDVaRR SR určovalo pre Slovenskú správu ciest záväzné ukazovatele rozpočtu príjmov a výdavkov kontraktáčnym spôsobom, pričom kontrakty a dodatky ku kontraktom neboli zverejnené v súlade so zákonom o slobodnom prístupe k informáciám a s Občianskym zákonníkom.

V rámci prvku programovej štruktúry Výstavba cestnej siete boli nesprávne čerpané kapitálové výdavky, ktoré nesúviseli s výstavbou ciest. Týmto spôsobom sa latentne zvýšili prevádzkové výdavky Slovenskej správy ciest a skreslili výdavky v rámci uvedeného prvku, z toho v roku 2010 v sume 54 502,15 eur a v roku 2011 v sume 319 373,57 eur. Uvedený postup MDVaRR SR a Slovenskej správy ciest bol porušením finančnej disciplíny podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

Programové rozpočtovanie (plánovanie, monitorovanie a vyhodnocovanie zámerov a cieľov týkajúcich sa výstavby ciest I. triedy) MDVaRR SR a Slovenská správa ciest nerealizovali v súlade s metodickým pokynom MF SR.

Pri kontrole verejného obstarávania bol v jednom prípade zistený postup Slovenskej správy ciest, ktorý nebol v súlade s ustanoveniami zákona o verejnom obstarávaní tým, že kritérium na vyhodnotenie ponúk nebolo určené správne, že v predloženej dokumentácii chýbalo oznámenie o vyhlásení verejného obstarávania, ďalej ponuky dvoch neúspešných uchádzačov ako aj súpis všetkých dokumentov. Následkom častých zmien technického riešenia a zvýšením množstva a povahy navyiac prác sa uzatvárali dodatky, ktorými sa zvyšovala zmluvne dohodnutá cena.

Kontrolou účtovných dokladov súvisiacich s výstavbou cesty Nová Bystrica – Oravská Lesná bolo zistené, že Slovenská správa ciest nepostupovala v súlade so zákonom o účtovníctve a zákonom o finančnej kontrole a finančnom audite tým, že v niektorých prípadoch nezabezpečila preukázateľné účtovné doklady a nevykonávala dostatočnú predbežnú finančnú kontrolu.

Kontrola poplatkov za používanie cestnej infraštruktúry a efektívnosti hospodárenia, výnosov z príjmov z elektronického mýtného systému a diaľničných nálepiek, zmluvných vzťahov a ich použitie na výstavbu, resp. opravy a údržbu cestnej siete za obdobie rokov 2010 až 2011 bola vykonaná na MDVaRR SR a v Národnej diaľničnej spoločnosti, a. s.

Elektronický výber mýta bol zavedený v SR v súlade s európskou legislatívou. Spustenie elektronického výberu mýta bolo spojené s viacerými komplikáciami, ktoré MDVaRR SR riešilo legislatívnymi zmenami. Takto boli menené vymedzené úseky diaľnic, rýchlostných ciest a ciest I. triedy s elektronickým výberom mýta, ako aj sadzby mýta za používanie vybranej infraštruktúry. Realizácia legislatívnych zmien vyvolávala dodatočné

náklady, ktoré v podmienkach správcu mýta v kontrolovanom období predstavovali 4 102 699,56 eur v investíciách a 1 183 690,80 eur v prevádzkových nákladoch. Uvedené skutočnosti mali negatívny vplyv na očakávané príjmy z prevádzkovania elektronického mýtného systému.

Zmluva s poskytovateľom služby elektronického výberu mýta bola uzatvorená na 13 rokov. V období prevádzkovania systému si vyžiadala uzatvorenie 11 dodatkov. Odmena za poskytovanie služby za roky 2010 a 2011 sa tým navýšila o 11 327 901 eur.

Národná diaľničná spoločnosť, a. s. uhradila faktúry k dodatkom k Zmluve bez priloženia dokladov preukazujúcich skutočné náklady poskytovateľa služby elektronického výberu mýta. Niektoré doklady neboli založené, datované alebo podpísané alebo boli podpísané neoprávnenou osobou. Preberacie protokoly na diaľničné nálepky neobsahovali predpísané náležitosti. V desiatich prípadoch nezdokladovala internými dokladmi schválenie platieb k úhrade formou Schvaľovacieho listu faktúry. V jedenástich prípadoch nezdokladovala internými dokladmi Žiadosti o úhradu.

Kontrolou procesu verejného obstarávania na zabezpečenie služieb boli zistené nedostatky súvisiace s úplnosťou dokladov. Na predaj diaľničných nálepiek boli v kontrolovanom období uzavreté mandátne zmluvy s tromi úspešnými uchádzačmi. Bolo zistené, že Národná diaľničná spoločnosť nevyfakturovala zmluvné pokuty podľa mandátnych zmlúv.

Kontrola vynakladania verejných prostriedkov určených na rekonštrukcie, opravy a údržbu diaľnic, rýchlostných ciest a súvisiacej infraštruktúry realizovaných v rokoch 2010 a 2011 bola vykonaná na MDVaRR SR a v Národnej diaľničnej spoločnosti, a.s. Bratislava (ďalej len „NDS, a. s.“).

Kontrolou bolo zistené, že k schvaľovaniu zmien plánu opráv diaľnic a rýchlostných ciest sa pristupovalo formálne na oboch kontrolovaných subjektoch, po uplynutí kalendárneho roku. Dodatky k Dohode o účelovosti spolu s uvedením už realizovaných opráv boli predložené až po skončení rozpočtového roku, v ktorom bola neinvestičná dotácia poskytnutá, to znamená v čase, kedy predmetná dohoda, ku ktorej boli dodatky uzavreté, nebola účinná. Na MDVaRR SR boli žiadosti formálne odsúhlasené do požadovanej výšky.

Žiadosti NDS, a. s. o dotáciu zo ŠR, ktoré boli uhradené neboli podložené konkrétnymi účtovnými dokladmi, čím bol porušený zákon o účtovníctve. NDS, a. s. vyúčtovanie poskytnutých bežných transferov neinvestičnej dotácie a zúčtovanie výdavkov rozpočtového opatrenia nepredkladala ani v jednom prípade v stanovených termínoch.

Boli zistené prípady, v ktorých si NDS, a. s. nechala od MDVaRR SR preplatiť finančné prostriedky, ktoré nemali súvis s opravami a údržbou diaľnic a rýchlostných ciest, čím konala v rozpore so zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

Kontrola vynakladania verejných prostriedkov, zmluvných vzťahov, financovania modernizácie a prevádzkovania železničnej dopravnej infraštruktúry realizovaných v rokoch 2010 až 2011 bola na MDVaRR SR, v Železničiach SR (ďalej len „ŽSR“) a v Úrade pre reguláciu železničnej dopravy za obdobie rokov 2010 – 2011 so zameraním na efektívnosť nového modelu spoplatňovania železničnej infraštruktúry platného od 01.01.2010 a dodržiavanie podmienok Zmluvy o prevádzkovaní železničnej infraštruktúry (ďalej len „ZPŽI“) na roky 2011 – 2013.

Kontrola ukázala, že ŽSR v kontrolovanom období dodržala zmluvy o prevádzkovaní železničnej infraštruktúry. Nový model spoplatňovania železničnej infraštruktúry navrhnutý v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2001/14/ES bol prijatý zákonom o dráhach, s účinnosťou od 01.01.2010. Uplatnenie nového modelu spoplatňovania železničnej infraštruktúry sa realizovalo prvýkrát ZPŽI za rok 2011. Kontrola zistila, že špecifikácia výkonov a činností ŽSR upravená v prílohe č. 2 ZPŽI je všeobecná, rozsiahla a popisuje len činnosti, ktoré sú realizované ŽSR na zabezpečenie prevádzkyschopnosti. Nestanovuje minimálne štandardy a parametre stavu, ktoré je pri údržbe železničnej infraštruktúry nevyhnutné zabezpečiť.

MDVaRR SR sa v ZPŽI zaviazalo uhrádzať ŽSR aj náklady, ktoré nesúvisia s poskytovaním služieb „minimálneho prístupového balíka a traťového prístupu k servisným zariadeniam“ uvedené v prílohe zákona o dráhach, ale sú preukázateľne vynaložené na prevádzkovanie železničnej infraštruktúry pri plnení iných povinností, vyplývajúcich zo všeobecne platných právnych predpisov dohodnutých v ZPŽI.

V roku 2010 poskytlo MDVaRR SR neinvestičné dotácie v sume 164 309 899,00 eur a v roku 2011 finančné prostriedky na krytie fixnej časti ekonomicky oprávnených nákladov v sume 199 498 108,00 eur. Ani v jednom roku však tieto finančné prostriedky zo ŠR nepokryli náklady ŽSR na prevádzku a údržbu železničnej infraštruktúry v zmysle uzatvorených zmluvných vzťahov.

Kontrola ukázala, že v Zmluve o výkone funkcie generálneho riaditeľa ŽSR neboli bližšie špecifikované a limitované „nároky na nevyhnutné náklady súvisiace s výkonom funkcie GR“ a finančné limity na „náhradu preukázaných výdavkov za ubytovanie v mieste trvalého pracoviska“.

Ďalej bolo zistené, že prostredníctvom Operačného programu Doprava z kohézneho fondu v rámci prioritnej osi 1 – Železničná infraštruktúra opatrenie 1.1 sa v roku 2010 vyčerпали všetky prostriedky určené pre ŽSR. V roku 2011 nebola vyčerpaná suma 134 897 249,81 eur, čo bolo spôsobené najmä neskorším podpísaním zmlúv o dielo, resp. zmlúv o poskytnutí nenávratného finančného príspevku oproti plánovanému stavu.

Pri vymáhaní nedoplatkov odberateľov za použitie železničnej infraštruktúry ŽSR v niektorých prípadoch nedodržali postup v zmysle internej smernice. Celý proces vymáhania nedoplatkov bol ovplyvnený neplnením si záväzkov najväčšieho nákladného prepravcu, ktorému bolo v záujme zachovania železničnej dopravy tolerované oneskorené uhrádzanie, čo negatívne ovplyvňovalo aj dobu splatnosti faktúr ďalších menších dlžníkov.

Pri schvaľovaní osobitne uznaných nákladov ZPŽI na roky 2010 a 2011 nebol po formálnej stránke dodržaný postup ich schválenia, pretože na ich uznanie nebol pred ich realizáciou vydaný osobitný súhlas MDVaRR SR. Osobitne uznané náklady MDVaRR SR odsúhlasilo až v protokolárnom vyhodnotení ZPŽI a za ekonomicky oprávnené boli uznané až po podpísaní protokolárneho vyhodnotenia. Uvedená ZPŽI nebola uzavretá v súlade s § 43 Občianskeho zákonníka.

Kontrolou finančného zúčtovania bežných a kapitálových transferov bolo zistené, že vo finančnom zúčtovaní kapitálových výdavkov Zmluvy o poskytnutí finančných prostriedkov z rozpočtovej kapitoly MDVaRR SR zo dňa 09.03.2011 nebolo uvedené a zdôvodnené nerealizovanie štyroch z 18 plánovaných projektov.

Kontrola hospodárenia vo Vodohospodárskej výstavbe, š.p. Bratislava (ďalej len „VV, š.p.“) bola dodatočne zaradená do plánu kontrolnej činnosti na rok 2012 na základe

podania, ktoré poukazovalo na nehospodárne nakladanie s majetkom štátu v prípade uzatvorenia zmluvy o dielo na odstránenie sedimentov zo zdrže Hrušov a na poisťovanie majetku štátneho podniku.

Kontrolou časti podania, ktoré poukázalo na skutočnosť, že VV, š.p. nezačala práce na odstránenie sedimentov z dna zdrže Hrušov prevádzkovateľovi Slovenskému vodohospodárskemu podniku, š.p. Banská Štiavnica (ďalej len SVP, š.p.), ale vypísala verejnú obchodnú súťaž na predmetné práce, ktorú vyhrala spoločnosť s r.o. zo Slovenska, bolo zistené, že súťaž bola zverejnená na web stránke VV, š.p. a na obstarávaciu cenu bola realizovaná elektronická aukcia. V podmienkach vyhlásených v obchodnej verejnej súťaži bol uvedený text, ktorý bol zhodný s predmetom činnosti (uvedenej v Obchodnom registri) víťaznej spoločnosti. SVP, š.p. sa do obchodnej verejnej súťaže neprihlásil. VV, š.p. o vyhlásení obchodnej verejnej súťaže SVP, š. p. neinformovala. Ďalej bolo zistené, že VV, š.p. na základe výsledku obchodnej verejnej súťaže, uzavrela s jej víťazom zmluvu na práce až do roku 2015 s finančným plnením cca 40 mil. eur s DPH. S uvedeným pevným záväzkom VV, š.p. na základe neistého stupňa účinnosti vykonaných prác na odstránenie sedimentov zo zdrže Hrušov, ako i na budúci vnútropodnikový stav možných zmien ekonomického plnenia podmienok zmluvy, si vytvorila potenciálne hospodárske riziko. Vzhľadom na doterajšie pracovné väzby so SVP, š.p., ako zmluvným prevádzkovateľom, absentovala v procese obchodnej verejnej súťaže primárna komunikácia, ktorej výsledkom by mohli byť výhodnejšie zmluvné podmienky pre VV, š.p. a synergický efekt pre obidva štátne podniky.

Kontrola ďalej zistila, že VV, š.p. a Slovenské elektrárne, a.s. (ďalej len „SE, a.s.“) majú uzatvorenú zmluvu na obdobie 30 rokov, podľa ktorej sa SE, a.s. zaviazali, že si sami poistia výpadok produkcie elektrickej energie z dôvodu malých prietokov, nakoľko sú výrobcom aj predajcom elektrickej energie. Dodatkom k uvedenej zmluve prešla povinnosť uzatvárania poistenia na VV, š.p. s tým, že následne celú sumu poistenia refakturuje SE, a.s. V uvedenom dodatku bola však pre VV, š.p. určená povinnosť vyžiadania písomného súhlasu k poistnej zmluve od SE, a.s. Bolo zistené, že VV, š.p. v roku 2011 bez vyžiadania písomného súhlasu SE, a.s. k poistnej zmluve poistila výpadok produkcie elektrickej energie na sumu 661 515,11 eur. Túto sumu SE, a.s. odmietli preplatiť v celej výške a preplatili iba sumu 288 543,32 eur ako v predchádzajúcom roku. Uvedeným zanedbaním zmluvnej povinnosti si VV, š.p. spôsobila finančnú stratu 372 971, 80 eur.

Kontrola hospodárenia s finančnými prostriedkami a majetkom akciovej spoločnosti Slovenská pošta, a. s. (ďalej len „SP, a. s.“) bola vykonaná v sídle SP, a. s. v Banskej Bystrici, ako aj v budove SP, a. s. v Bratislave za rok 2011.

Kontrolou boli zistené nedostatky najmä v oblasti dodržiavania pravidiel odmeňovania zástupcov štátu v orgánoch spoločnosti; pracovno-právnych vzťahov, poskytovaní zamestnaneckých výhod a funkčných požitkov; dodržiavania pravidiel a postupov pri obstarávaní tovarov a služieb; účtovníctva a plnenia opatrení, prijatých na odstránenie nedostatkov zistených NKÚ SR pri kontrole vykonanej v Slovenskej pošte, a. s. v roku 2011.

Kontrolou bolo zistené, že zamestnancom, ktorí boli vo vedení SP, a. s. v predchádzajúcom období, boli okrem základných mesačných miezd vyplatené aj mimoriadne odmeny. K vyplateným mimoriadnym odmenám nebolo doložené aké mimoriadne úlohy zamestnanci splnili. SP, a. s. za mesiace 09 – 11 /2011 bez právneho dôvodu uhradila generálnemu riaditeľovi náklady na ubytovanie. Zároveň bolo zistené, že poskytnutie ubytovania generálnemu riaditeľovi v rozpore so zákonom o dani z príjmov nebolo zahrnuté medzi ostatné zdaniteľné príjmy.

Zistené nedostatky pri poskytovaní zamestnaneckých výhod súviseli najmä s ich schválením so spätnou platnosťou, so schválením zamestnaneckej výhody (úhrada nákladov za ubytovanie spojené s výkonom práce) zamestnancom, ktorí nespĺňali kritériá na jej poskytnutie a s cestovnými náhradami pri zahraničných pracovných cestách. Nedostatky v oblasti poskytovania funkčných pôžitkov členom orgánov SP, a. s. súviseli s neoprávneným vyplácaním odstupného predsedovi predstavenstva SP, a. s. a s uzatváraním zmlúv o výkone funkcie predsedu predstavenstva SP, a. s. v rozpore s Občianskym zákonníkom, Obchodným zákonníkom a stanovami SP, a. s. NKÚ SR považoval poskytovanie funkčných pôžitkov generálnemu riaditeľovi v rozsahu podľa pracovnej zmluvy za nadštandardné a neprimerané.

V oblasti verejného obstarávania boli zistené nedostatky v dvoch vybraných zákazkách s najvyššou predpokladanou hodnotou. V zákazke na dodávku tabelačného papiera bolo zistené porušenie zákona o verejnom obstarávaní a súvisiacich interných predpisov nekompletnosťou dokumentácie k predmetnej zákazke, ďalej nesprávnym postupom pri zriadení komisie na otváranie ponúk, na vyhodnotenie účasti a hodnotenie ponúk, ako aj nesprávnym postupom komisie pri vyhodnotení ponúk a oznámení ich výsledkov úspešnému uchádzačovi a pri uzatváraní rámcovej dohody. V zákazke na dodávku elektrickej energie bolo zistené porušenie cit. zákona chýbajúcimi podkladmi na určenie predpokladanej hodnoty zákazky. Ďalšie nedostatky v uvedenej zákazke v nadväznosti na interné predpisy sa týkali nesprávneho postupu pri výbere uchádzača, nesprávneho postupu komisie pri rokovaní s jediným uchádzačom a pri prevzatí a akceptácii jeho obchodnej ponuky.

Nedostatky v oblasti účtovníctva sa týkali vypracovania ročnej individuálnej účtovnej závierky k 31.12.2011 najmä z hľadiska dodržania stanovených termínov, ako aj správnosti výkazu o finančnej situácii a poznámok.

Kontrolou plnenia opatrení prijatých na odstránenie zistených nedostatkov z predchádzajúcej kontroly hospodárenia s finančnými prostriedkami a majetkom vykonanej v roku 2010 v SP, a. s. bolo zistené, že z celkového počtu 13 prijatých opatrení bolo päť opatrení splnených, päť opatrení bolo klasifikovaných ako nesplnené, jedno opatrenie bolo vyhodnotené ako čiastočne splnené a dve opatrenia NKÚ SR z objektívnych dôvodov nehodnotil. Prevažná časť nesplnených opatrení súvisela s oblasťou účtovníctva, jedno s oblasťou verejného obstarávania a jedno s nevykonanou analýzou účinnosti a efektívnosti opatrení prijatých na nápravu zistených nedostatkov.

Kontrola dodržiavania povinností vyplývajúcich z finančno-ekonomických vzťahov pri realizovaní práv akcionára v oblasti nakladania s finančnými prostriedkami a majetkom TIPOS, národnej lotériovej spoločnosti, a. s. (ďalej len „spoločnosť“) bola zameraná na preverenie príslušných častí rozpočtu a čerpanie nákladov u významnejších položiek, nakladanie s majetkom spoločnosti a zhodnotenie systému kontroly.

Pri kontrole čerpania nákladov so zameraním na významnejšie položky bolo zistené uzatvorenie príloh k zmluvám o výkone funkcií členov predstavenstva, dozornej rady a k manažérskej zmluve generálneho riaditeľa bez ich schválenia valným zhromaždením, čo bolo v rozpore so stanovami spoločnosti a s Obchodným zákonníkom.

Viacere nedostatky boli zistené v oblasti odmeňovania členov orgánov spoločnosti. Týkali sa prekročenia priemernej mesačnej odmeny, výška ktorej je obmedzená v zmysle stanov spoločnosti 10 násobkom priemernej mzdy v národnom hospodárstve, v prípade predsedu predstavenstva a generálneho riaditeľa spoločnosti za obdobie jeho pôsobenia vo funkcii (od 01.01.2012 do 11.04.2012) o 1 504,00 eur, vyplatenia mimoriadnej odmeny generálnemu riaditeľovi spoločnosti vo februári 2012 v sume 8 970,00 eur, ktorá bola

schválená predstavenstvom spoločnosti na základe neplatne uzatvorenej prílohy k manažerskej zmluve, čo bolo v rozpore so stanovami spoločnosti a s Obchodným zákonníkom a vyplatenie tantiémov, t. j. podielu na zisku za rok 2011 v plnej výške členovi dozornej rady, ktorý bol v danom roku šesť mesiacov štátnym zamestnancom.

Kontrolou použitia prostriedkov na poskytovanie darov bolo zistené, že v roku 2011 spoločnosť uzatvorila 17 darovacích zmlúv a na poskytnutie finančných darov použila sumu 75,50 tis. eur. V 1. polroku 2012 spoločnosť uzatvorila 29 darovacích zmlúv a náklady na finančné dary predstavovali sumu až 311,80 tis. eur. Kontrolou vybratej vzorky darovacích zmlúv bolo zistené, že v oblasti poskytovania darov existovali rezervy vo zvýšení transparentnosti, efektívnosti a hospodárnosti nakladania s finančnými prostriedkami a účinnosti kontrolného systému.

Kontrolou čerpania prostriedkov na reprezentáciu bola zistená neprimeranosť výšky nákladov použitých na reprezentačné účely, nevypracovanie internej smernice, v ktorej by boli stanovené pravidlá pre obstarávanie, evidovanie a výdaj darčkových, propagačných a informačných predmetov určených na reprezentačné účely a vo viacerých prípadoch nepreukaznosť účtovných dokladov, na základe ktorých by bola možná identifikácia komu a za akým účelom boli predmety poskytnuté.

Kontrolou použitia prostriedkov na poradenstvo bolo zistené, že na základe Zmluvy o poskytnutí služby za účelom analýzy a zhodnotenia stavu organizácie a riadenia spoločnosti v rámci projektu „Personálny a organizačný audit spoločnosti TIPOS, a. s.“ boli nevhodne vynaložené finančné prostriedky v sume 102,20 tis. eur objednaním personálneho a organizačného auditu, ktorého výsledky neboli spoločnosťou implementované.

Pri kontrole použitia prostriedkov na služby mediálnej agentúry boli tiež zistené viaceré nedostatky. Napríklad objednaním služieb spojených s realizáciou elektronickej aukcie a následne nadhodnotením porovnávacej ponuky predmetu obstarania došlo k nevhodnému vynaloženiu finančných prostriedkov v sume 150,80 tis. eur.

NKÚ SR zistil aj nedodržanie zákona o slobodnom prístupe k informáciám tým, že spoločnosť od 01.01.2012 nezverejňovala na svojej webovej stránke všetky objednávky a faktúry vyhotovené, doručené a uhrádzané na základe zmlúv uzatvorených pred uvedeným dátumom.

Kontrolou nakladania s majetkom bolo zistené nedodržanie podmienok smernice spoločnosti v prípade vyradenia a následnej likvidácie majetku spoločnosti (audiovizuálna grafika, osvetľovacia technika, interiérové vybavenie a štúdiová scéna), ktorého zostatková hodnota predstavovala 79,20 tis. eur.

NKÚ SR v súvislosti s prevereníím systému vnútornej kontroly zistil, že oddelenie auditu nebolo od 30.06.2012 personálne obsadené.

1.2.3 Výsledky kontrol hospodárenia s prostriedkami ŠR vyčlenenými na vybrané programy a kontrol výkonnosti

Kontrola projektov na podporu výskumu a vývoja v kapitole Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR bola vykonaná na MŠVVaŠ SR a v Agentúre na podporu výskumu a vývoja (ďalej len „agentúra“) za obdobie rokov 2010 – 2011.

V kapitole MŠVVaŠ SR v kontrolovanom období rokov 2010 a 2011, bolo financovanie projektov aplikovaného výskumu pozastavené a bola utlmená aj podpora v legislatívnej oblasti. Realizácia Dlhodobého zámeru štátnej vednej a technickej politiky

do roku 2015, ako strategického materiálu pre podporu výskumu a vývoja, bola zastavená vrátane jeho monitoringu, ako aj prijatia súboru konkrétnych opatrení na zabezpečenie realizácie cieľov dlhodobého zámeru na nasledujúce roky. Oblasť štátnej vednej a technickej politiky zostala v uvedenom období bez strategického dokumentu.

Kontrolou bol zistený nesúlad pri realizácii programovej štruktúry, v rozpore s Metodickým pokynom MF SR na usmernenie programového rozpočtovania. Niektoré ciele podľa monitorovacej správy nebolo možné v danom roku vyhodnotiť, pretože cieľ musí byť reálny a jeho plnenie je ovplyvniteľné organizačnými jednotkami, ktoré ho plnia alebo sa na jeho plnení podieľajú.

Rada vlády SR pre vedu a techniku od mája 2010 nezasadala, neprerokovala žiadne materiály v súvislosti s vytváraním podmienok na rozvoj vedy a techniky v zmysle zákona. Za obdobie kontrolovaných rokov 2010 a 2011 MŠVVaŠ SR nepredkladalo a Rada neprerokovávala žiadny zásadný materiál štátnej vednej a technickej politiky, štátny program výskumu a vývoja, rozvoja infraštruktúry výskumu a vývoja ako súčastí národného programu rozvoja vedy a techniky.

Agentúra v kontrolovanom období zabezpečovala primerané administratívne podmienky pri spolupráci s riešiteľmi projektov a zabezpečovala podmienky financovania realizovaných i začínajúcich projektov. Vytvárala podmienky na rozvoj vedy, výskumu a vývoja prostredníctvom výziev v rozsahu pridelených finančných prostriedkov. V niektorých prípadoch nezabezpečila úplný súlad medzi znením výzvy a zmluvnými podmienkami prípadne usmerneniami, čím nebolo zabezpečené dodržanie dopredu určených podmienok uverejnených vo výzve.

Kontrolou vybraných verejných výziev bolo zistené, že v jednom prípade agentúra nedodržala termín zverejnenia rozhodnutia o žiadosti na internetovej stránke agentúry, čím nedodržala príslušné ustanovenie zákona o agentúre. NKÚ SR v agentúre zistil tiež nedostatky pri poskytovaní finančných prostriedkov na riešenie projektu pridelených na obdobie rozpočtového roka. Agentúra schválila presun nevyčerpaných rozpočtových prostriedkov určených na obdobie rozpočtového roka na nasledujúci rozpočtový rok bez dodržania zákonom stanovených podmienok. Obdobne postupovala i v prípadoch, keď umožnila riešiteľovi opravovať deklarovanie čerpania finančných prostriedkov vyčlenených na projekt do 3 mesiacov po jeho ukončení. Nedostatky sa tiež prejavovali v preukazovaní oprávnenosti čerpania nákladov, ktoré neboli v súlade so schválenými nákladmi na riešenie projektov.

Kontrola vynakladania verejných prostriedkov na plnenie úloh Národného programu rozvoja športu bola vykonaná na MŠVVaŠ SR, v Národnom športovom centre, Slovenskej plaveckej federácii (ďalej len „SPF“), Slovenskom zväze hádzanej (ďalej len „SZH“) a Slovenskom zápasníckom zväze (ďalej len „SZZ“) za obdobie rokov 2010 a 2011.

Kontrolou celkových výdavkov ŠR na podporu športu bolo zistené, že tieto dlhodobo nedosahujú ani pol percenta z výdavkov ŠR, s výnimkou roku 2010, čo nenapĺňalo predpoklad uvedený v zákone o telesnej kultúre. Celkovým zhodnotením plnenia programu bolo zistené, že v roku 2010 z celkovo stanovených 16 cieľov bolo osem nesplnených a jeden bol čiastočne splnený. Pre rok 2011 bolo v rozpočtovom programovaní schválených sedem cieľov, z toho päť bolo splnených a dva neboli splnené.

Pri zverejňovaní výziev bolo zistené, že u týchto neboli preukázané dátumy ich zverejnenia, čím nebola dodržaná smernica o poskytovaní dotácií. V niektorých prípadoch bola zistená zdĺhavosť vybavovania žiadostí o poskytnutie dotácie, keď žiadosti boli

predložené na schválenie aj päť mesiacov po termíne realizovania akcií, na ktoré boli dotácie žiadané a päť mesiacov od termínu, dokedy sa podľa výzvy mohli predkladať.

Pri kontrole procesu schvaľovania vyúčtovaní dotácií bolo zistené, že športové zväzy, v súlade s usmerneniami k vyúčtovaniu bežných dotácií, predkladali MŠVVaŠ SR zoznamy dokladov, ktoré boli len tabuľkovými súpismi účtovných dokladov a nepreukazovali dodržanie účelu použitia finančných prostriedkov z poskytnutej dotácie. Bez overovania účtovných dokladov dochádzalo pri zúčtovaní dotácií k odsúhlaseniu aj neoprávnených výdavkov. Kontrolou vybratej vzorky na MŠVVaŠ SR bolo napríklad zistené, že DPH u registrovaných subjektov pre DPH bola uznaná v 24 prípadoch v celkovej sume 21 922,30 eur, ktoré boli z hľadiska dotácie a zmluvných podmienok neoprávnenými výdavkami.

Nedodržanie účelu bolo zistené aj v ďalších prípadoch, napríklad: v troch prípadoch v celkovej výške 3 332,41 eur boli účtované náklady na škodové udalosti motorových vozidiel bez plnenia poisťovní aj napriek tomu, že vozidlá boli havarijne poistené z dotačných prostriedkov. V jednom prípade si športový zväz účtoval vo vyúčtovaní dotácie nájom budovy v celkovej výške 10 078,70 eur, ktorej podľa výpisu z katastra nehnuteľností vlastníkom bol sám zväz. V ďalšom vyúčtovaní „športová príprava – sústredenie“ boli vyúčtované aj náklady na sparingpartnera v sume 234,00 eur pri športe, ktorý podľa usmernenia nebol uvedený v zozname športov vyžadujúcich sparingpartnera.

Kontrolou vybratej vzorky bolo zistené porušenie finančnej disciplíny podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, keď nebola pri použití finančných prostriedkov zabezpečená hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť. V troch prípadoch boli na konto dotácie účtované náklady na spoluúčasť pri škodových udalostiach na motorových vozidlách v celkovej výške 512,00 eur, ktorá mala byť riešená ako škodová udalosť športového zväzu. V jednom prípade si zväz účtoval 208,25 eur za poradenstvo pri spracovaní smernice o verejnom obstarávaní napriek tomu, že mu to poskytovateľ v podmienkach o poskytnutí dotácie nestanovil.

Vecne príslušná sekcia MŠVVaŠ SR v rozpore so zákonom o organizácii a podpore športu nevykonávala pri preskúmaní správnosti predloženého vyúčtovania dotácie kontrolu efektívneho, hospodárneho a účelného použitia prostriedkov ŠR vynaložených na šport.

Niektoré zväzy z vybratej vzorky nepredložili vyúčtovanie v stanovenom termíne a poskytovateľ vyúčtovanie nepožadoval, čím nebolo zabezpečené plnenie príslušného ustanovenia zmluvy o poskytnutí dotácie. Termín vrátenia nepoužitých finančných prostriedkov z dotácií za rok 2010 nedodržalo sedem športových zväzov.

Kontrolou vykonanou na vybratých subjektoch bolo zistené, že:

SPF porušila finančnú disciplínu tým, že neoprávnene objednala právnu analýzu vo výške 1 000 eur z dotácie SPF na posúdenie žiadostí o zvolanie mimoriadnej konferencie, čo podľa stanov SPF spadá do pôsobnosti Rady SPF.

SZH v niekoľkých prípadoch porušil finančnú disciplínu, keď nezachoval hospodárnosť pri použití prostriedkov dotácie, napríklad účtoval na konto dotácie 3 131,00 eur za zaplatenie leteniek pre deväť osôb z dôvodu zmeškania pôvodného letu.

V SZZ bolo zistené nedodržanie zmluvnej podmienky, podľa ktorej na dotačné prostriedky mal slúžiť osobitný účet, keď na tento účet boli v kontrolovanom období vložené vlastné finančné prostriedky zväzu vo výške 81 347,06 eur. Bolo tiež zistené nedodržanie hospodárnosti pri použití dotačných prostriedkov.

Kontrolou hospodárenia NŠC bolo pri realizácii informačného systému v športe zistené porušenie zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, keď bola podpísaná zmluva na dodávku tohto systému v celkovej výške 1 844 500,00 eur bez toho, aby mal v rozpočte na tento projekt zabezpečené finančné prostriedky. Súčasne pri jeho obstarávaní bol porušený zákon o verejnom obstarávaní zadaním neprimeraných požiadaviek v oblasti poistenia zodpovednosti za škodu a nebol vylúčený neskorší víťaz súťaže pre nesplnenie podmienky o technickej spôsobilosti. Zároveň nebol dodržaný zákon o správe majetku štátu, keď informačný systém napriek tomu, že bol zakúpený a evidovaný v majetku, nebol kontrolovaným subjektom využívaný.

Kontrola vybraných nástrojov aktívnej politiky trhu práce, nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania bola vykonaná v 11 subjektoch (na Ústredí práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, na ôsmich úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny, na Národnom inšpektoráte práce Košice a na Inšpektoráte práce Bratislava) za obdobie rokov 2009 – 2011.

Na Ústredí práce sociálnych vecí a rodiny Bratislava (ďalej len „Ústredie práce“) bolo zistené, že náklady na AOTP za kontrolované obdobie predstavovali sumu 483,494 mil. eur, pričom v roku 2011 sa znížili o 12,9 % voči roku 2010 a zvýšili o 20,5 % voči roku 2009. Popri poklese celkových nákladov na AOTP v roku 2011 súčasne klesol počet osôb, ktorým bol príspevok poskytnutý, čím sa značne zvýšili náklady na jednu osobu. Ročné náklady na jednu osobu boli v roku 2011 vyššie ako cena práce zamestnanej osoby. Uvedený vývoj poukazuje na to, že AOTP nepriniesli očakávaný efekt.

Kontrola tiež ukázala, že efektívnosť sa nedala vyhodnotiť pri všetkých nástrojoch AOTP, pretože Ústredie práce neevidovalo údaje potrebné pre ich vyhodnotenie. Najväčšia efektívnosť zo všetkých hodnotených nástrojov AOTP bola dosiahnutá pri Príspevku na zriadenie chránenej dielne alebo chráneného pracoviska.

Najnižšiu efektívnosť pri zamestnávaní skupín dlhodobo nezamestnaných občanov, absolventov škôl a osôb starších ako 50 rokov dosiahli Príspevky pre občana a Príspevky pre zamestnávateľa a najvyššiu efektívnosť dosiahli nástroje AOTP a to: Podpora zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím, Vzdelávanie a Ostatné nástroje.

Na úradoch práce bolo zistené, že záujem o príspevky na vybrané nástroje, ako aj počet uzatvorených dohôd o poskytnutí príspevkov bol rôzny. Zároveň boli na úradoch práce zistené viaceré nedostatky. Napríklad bolo zistené, že príjemcovia príspevkov nedodržiavali dohody o poskytnutí príspevku; pri výbere dodávateľa služby vzdelávania nepostupovali v súlade so zákonom o službách zamestnanosti; úrady práce uzatvárali nové dohody o poskytnutí príspevku so zamestnávateľmi, s ktorými dohody o poskytnutí príspevku už boli uzatvorené a zákonná lehota zamestnávať zamestnancov ešte neuplynula; nevykonávali priebežné kontroly použitia príspevkov; nedodržiavali termíny poskytovania príspevku, resp. jeho časti príjemcom, umožňovali absolventom opakované vykonávanie absolventskej praxe, čo bolo v rozpore so zákonom o službách zamestnanosti.

Z kontrol na vybraných úradoch práce tiež vyplynula vysoká vyťaženosť zamestnancov nielen prácou súvisiacou so spracovávaním žiadostí a podporných dokumentov, ale aj spracovávaním rôznych štatistík a na prácu s klientmi im neostáva dostatok času.

Kontrolou nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania bolo zistené, že inšpektoráty práce vykonávali len kontroly nelegálneho zamestnávania. Kontroly nelegálnej práce vykonávali len v rámci výkonu kontroly nelegálneho zamestnávania u zamestnávateľov. V zákone o inšpekcii práce nie je sankčne pokrytá oblasť nelegálnej práce. Počet kontrol

nelegálneho zamestnávania vykonaných IP, počet kontrolovaných subjektov, ako aj počet kontrolovaných osôb mal v kontrolovanom období rastúci trend. Naproti tomu, počet kontrol, v rámci ktorých bola identifikovaná nelegálna práca a nelegálne zamestnávanie, počet subjektov s identifikovanou nelegálnou prácou a nelegálnym zamestnávaním, ako aj počet identifikovaných nelegálne zamestnaných osôb mal trend klesajúci. Jedna z prekážok pri odhaľovaní a odstraňovaní nelegálneho zamestnávania bol aj poddimenzovaný počet kontrolórov na úradoch práce.

Kontrola tiež ukázala, že žiadna štátna inštitúcia sa nezaobrá únikmi verejných finančných prostriedkov v dôsledku vyplácania tzv. mzdy na ruku. V tejto oblasti nie sú vykonávané ani štatistické odhady, príp. analýzy.

Kontrola nakladania s majetkom štátu a využívania zdravotníckej techniky vo vybraných zdravotníckych zariadeniach a kontrola prijatých opatrení bola vykonaná na MZ SR a v ôsmich vybraných univerzitných a fakultných nemocniciach za obdobie rokov 2009 – 2011.

Kontrolou bolo zistené porušenie viacerých všeobecne záväzných právnych predpisov a viaceré prípady nedodržania hospodárnosti a efektívnosti pri nakladaní s majetkom štátu a využívaní zdravotníckej techniky.

MZ SR ako správca kapitoly nerozpisovalo nemocniciam na príslušné roky záväzné ukazovatele. V rokoch 2009 – 2011 prideliťo nemocniciam kapitálový transfer celkove v sume 160 914 tis. eur na základe ich žiadostí predložených v priebehu roka a po posúdení pracovnou skupinou MZ SR. Od roku 2012 platí nový funkčný systém finančného riadenia organizácie.

Nedostatky zistené v oblasti verejného obstarávania sa týkali neoprávneného obmedzenia formy komunikácie medzi verejným obstarávateľom a uchádzačmi výlučne prostredníctvom systému elektronického verejného obstarávania, čo odporovalo uplatňovaniu princípu nediskriminácie uchádzačov. Vo viacerých prípadoch neboli tiež dodržané lehoty podľa príslušných ustanovení zákona o verejnom obstarávaní. Nad rámec zákona bolo aj požadovanie čestných prehlásení o súhlase s podmienkami uvedenými v súťažných podkladoch, o zrieknutí sa práva na uplatnenie žiadosti o nápravu a akýchkoľvek sankcií voči verejnému obstarávateľovi vyplývajúcich z predchádzajúcich dodávok, pričom nepredloženie čestného prehlásenia bolo dôvodom na vylúčenie zo súťaže. V rozpore so zákonom o verejnom obstarávaní bola spojená zákazka na dodanie tovaru so zákazkou na uskutočnenie stavebných prác. V jednom prípade nemocnica obstarala zdravotnícku techniku s obstarávacou cenou viac ako 2 000 000, 00 eur, pričom, pre porovnanie, cena rovnakého prístroja s minimálnym rozdielom v technickej špecifikácii, ktorý obstarala istá súkromná spoločnosť, bola približne o 50 % nižšia.

Nedodržiavanie zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy bolo zistené poskytnutím preddavkov bez zmluvného dohodnutia. Vo viacerých prípadoch neboli dodržané postupy účtovania a zákon o finančnej kontrole a vnútornom audite.

V oblasti nakladania s majetkom štátu boli zistené viaceré nedostatky. Pri nájme nehnuteľného majetku bolo rozhodnutie o dočasne prebytočnom majetku vydané neskôr ako bol majetok daný do nájmu, resp. nebolo vydané vôbec; o dočasne prebytočnom majetku bolo nesprávne rozhodnuté ako o trvale prebytočnom a v niektorých prípadoch bol majetok daný do nájmu skôr, ako k nájmovej zmluve dal súhlas zriaďovateľ. Vo viacerých nájmovných zmluvách nebol jednoznačne definovaný predmet nájmu. Hospodárnosť a efektívnosť nakladania s majetkom nebola dodržaná, keď nájomca neuhrádzal nájmné a poplatky

za služby s tým spojené, pričom nemocnica ako prenajímateľ dala výpoveď zo zmluvy až s odstupom jedného roka a nájomca priestory protokolárne vrátil po uplynutí ďalších šiestich mesiacov. V inom prípade nemocnica priestory o výmere 600 m², ktorých nájom skončil v roku 2009, nevyžívala tri roky.

Kontrola preukázala v niektorých prípadoch aj neefektívnosť pri využívaní zdravotníckej techniky s obstarávacou cenou rovnou alebo vyššou ako 66 388,00 eur. Táto bola do prevádzky odovzdaná po uplynutí niekoľkých mesiacov, resp. aj rokov od obstarania a jej využívanie bolo niekedy minimálne, alebo zdravotnícka technika nebola využívaná vôbec. V nemocniciach bol tiež zistený vysoký podiel zdravotníckej techniky s nulovou zostatkovou hodnotou.

Výsledky kontroly stavu plnenia opatrení prijatých na základe výsledkov kontrol vykonaných NKÚ SR v rokoch 2007 a 2008 preukázali, že z 93 opatrení, ktoré boli smerované do oblastí uvedených v predchádzajúcich častiach tejto správy, štyri opatrenia neboli splnené a 19 bolo splnených čiastočne. Ostatné opatrenia boli splnené.

Kontrola úrovne využívania vybranej techniky a výzbroje pri zabezpečovaní života vojsk bola vykonaná na MO SR za obdobie od roku 2010 do 30.06.2012. Kontrolou dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov boli zistené viaceré nedostatky pri uplatňovaní zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, zákona o verejnom obstarávaní, zákona o správe majetku štátu, Občianskeho zákonníka, ako aj vnútorných predpisov upravujúcich prevádzku pozemnej výzbroje a techniky ozbrojených síl a oblast' nakladania s majetkom štátu.

Porušenia zákona o rozpočtových pravidlách sa týkali porušenia finančnej disciplíny v dôsledku neefektívneho využitia pozemnej techniky a v jednom prípade neefektívneho použitia rozpočtových prostriedkov pri poskytovaní preddavkov.

Porušenia zákona o verejnom obstarávaní sa týkali nevyhlásenia uchádzača z verejnej súťaže, ktorý nepredložil písomné vysvetlenie cenovej ponuky v zákonom stanovenej lehote, neodoslania výsledku verejného obstarávania na zverejnenie do Vestníka verejného obstarávania v zákonom stanovenej lehote, neodoslania výsledku vyhodnotenia ponúk všetkým uchádzačom bezodkladne po ich vyhodnotení a nepodpísania rámcových zmlúv v lehote viazanosti ponúk.

V oblasti nakladania s majetkom štátu bolo zistené, že boli spracovávané dodatky k rozhodnutiam o neupotrebitelnosti, vzhľadom na to, že sa majetok nepodarilo zlikvidovať v stanovených termínoch. Proces likvidácie munície bol zdĺhavý, trval napr. cca 26 mesiacov. Bol spôsobený najmä nedostatočným odborným posúdením zásob odbornou komisiou, nezosúladením potrieb vojenského útvaru a nezabezpečením finančného krytia MO SR. Ďalším nedostatkom bolo nepriloženie zápisov o technickom stave alebo iných dokumentov preukazujúcich dôvody neupotrebitelnosti.

Porušenie Občianskeho zákonníka bolo zistené v piatich prípadoch pri zmluvách o bezodplatnom prevode hnutel'ného majetku, kúpnych zmluvách a zmluvách o výpožičke majetku štátu, v ktorých chýbali dátumy pri podpisoch odovzdávajúceho, resp. predávajúceho subjektu.

Kontrola hospodárnosti a efektívnosti vynakladania verejných prostriedkov na činnosť obvodných úradov bola vykonaná za obdobie rokov 2010 – 2011 na MV SR a vo vybraných 17 obvodných úradoch (ďalej len „OÚ“) v pôsobnosti MV SR, ktoré pôsobia ako prvostupňové orgány miestnej štátnej správy, so zameraním na zabezpečenie vybraných

hlavných činností výkonu štátnej správy na odbore všeobecnej vnútornej správy (úsek priestupkov), odbore živnostenského podnikania (úsek živnostenskej registrácie a živnostenskej kontroly), ekonomickom odbore, organizačnom odbore a osobnom úrade.

V rokoch 2009 – 2011 dochádzalo k znižovaniu počtu zamestnancov OÚ z dôvodov racionalizácie štátnej správy pri zachovaní, resp. narastaní objemu pracovných činností. Na jednej strane tým bola zabezpečená vyššia efektívnosť, na strane druhej to môže viesť aj k zníženiu úrovne kontroly dodržiavania zákonov v podnikateľskom prostredí. Napríklad na úseku živnostenskej kontroly v dôsledku zníženia počtu zamestnancov došlo k zníženiu počtu vykonaných kontrolných akcií v roku 2011 v porovnaní s rokom 2010 o 31,4 %.

Kontrolou bolo zistené nedodržanie ustanovení niektorých všeobecne záväzných právnych predpisov. Kontrolou vzorky obstarávania na MV SR bolo zistených niekoľko porušení zákona o verejnom obstarávaní, najmä oneskorené vrátenie zábezpeky, neskoré zasielanie zápisníc z otvárania obálok a oznámení o výsledku vyhodnotenia ponúk, otváranie obálok v inom čase, ako bolo uvedené v súťažných podkladoch, súťažné podmienky určené nad rámec zákona a pod.

Kontrolou nájomných zmlúv bolo zistené nevhodné a neefektívne nakladanie s finančnými prostriedkami, keď ministerstvo dalo prednosť nájomnej zmluve s vlastníkom pozemku pred kúpnu zmluvou a to napriek tomu, že malo dohodnuté prednostné právo kúpy.

OÚ Košice – okolie dostatočne nepreukázal hospodárne použitie verejných prostriedkov uhradením faktúr za poskytnutie právnej pomoci, resp. právnych služieb, na základe ktorých nebolo možné overiť, aké úkony alebo služby boli poskytnuté.

Uhradením výkonov, ktoré neboli poskytnuté OÚ Prešov, subjekt konal v rozpore so zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy, čím zároveň porušil finančnú disciplínu podľa citovaného zákona.

Viacere OÚ nezabezpečili preukázateľnosť účtovníctva v súlade so zákonom o účtovníctve nevyhotovením inventúrnych súpisov.

Kontrola obstarania a realizácie vybraných investičných akcií v kapitole MZV SR bola vykonaná so zameraním na 10 investičných akcií začatých v rokoch 2002 – 2009 a ukončených v rokoch 2008 – 2010.

V oblasti prípravy a výberu stavebnej akcie a jej zaradenia do rezortného rozvojového programu a do Registra investícií bolo kontrolou zistené, že príslušný organizačný útvar kontrolovaného subjektu nespracovával pravidelne materiály schvaľované Investičnou komisiou a vedením MZV SR, ako boli napríklad správy o stave a využívaní majetku v zahraničí, čiastkové analýzy riešenia zlepšenia stavu, hospodárneho a efektívneho využívania majetku vrátane jeho prípadného odpredaja, dlhodobé a krátkodobé rozpisy investičných akcií. Materiály neboli vždy v súlade s platnými internými predpismi. Na jednu investičnú akciu neboli predložené doklady preukazujúce jej zaradenie do rezortného rozvojového programu v zmysle príslušných ustanovení zákona o verejných prácach. Pri kontrolovaných investičných akciách nebolo predložené záverečné technické a ekonomické hodnotenie dokončenej verejnej práce, ktoré mali byť vypracované podľa zákona o verejných prácach.

Finančné zabezpečenie investičných akcií bolo nesystémové. Situácia vo financovaní investičných akcií však bola negatívne ovplyvnená tým, že do rozpočtu nebola schválená požadovaná výška finančných prostriedkov. Tento stav sa premietol do veľkého počtu rozpočtových opatrení, čo skomplikovalo realizáciu investičných akcií v pôvodne

plánovaných termínoch. Vo viacerých prípadoch v návrhoch investičných akcií bol uvedený nereálny čas ich prípravy a realizácie.

Bolo zistené, že v niektorých prípadoch ceny dohodnuté v uzatvorených zmluvách boli vyššie ako sa predpokladali na základe predprojektovej a projektovej dokumentácie, pričom niektoré práce navyiac neboli vyvolané zmenou technológie stavby, ale išlo iba o zmenu použitých materiálov. V jednom prípade bol nárast výdavkov spôsobený časovým oneskorením začatia stavebných prác z dôvodov nesprávne realizovanej súťaže.

Pri kontrole dodržiavania zákona o verejnom obstarávaní boli zistené nedostatky v posudzovaní ceny zákazky, v nesprávnom zadaní technických požiadaviek v súťažných podkladoch v opise zákazky, v prijatí neodôvodnene vysokej ceny z návrhu zmluvy o dielo, v nedodržaní ustanovení zákona, ktoré nedovoľovali rozdelenie predmetu zákazky. V jednom prípade obstarávateľ nepostupoval rovnako voči všetkým uchádzačom. Boli zistené aj nesprávne uzatvorené zmluvy a ich dodatky, ktorými boli dohodnuté ceny zmenené. Kontrolovaný subjekt pri zadávaní zákaziek nedodržiaval povinnosť uplatňovať princíp rovnakého zaobchádzania, princíp nediskriminácie uchádzačov alebo záujemcov, princíp transparentnosti a princíp hospodárnosti a efektívnosti.

V oblasti financovania prípravných, projektových a stavebných prác a správnosti zaradovania investičných akcií do majetku organizácie bolo zistené, že vo viacerých prípadoch z dokladov k vedľajším rozpočtovým nákladom nebolo možné verifikovať ich celkovú výšku, pretože vo fakturácii neboli k dispozícii preukazné doklady.

Bolo tiež zistené, že kontrolovaný subjekt v troch prípadoch neskorého zaradenia investičnej akcie do užívania nedodržiaval príslušné ustanovenia zákona o účtovníctve

Pri nákupe interiérov bola porušená finančná disciplína podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy tým, že nebola dodržaná hospodárnosť, keď konečná cena bola vyššia o 20,1 % od ceny pôvodne vysúťaženej, pričom podstatne zmenená bola aj obsahová náplň v porovnaní s tým, čo bolo predmetom verejnej súťaže.

Pre účely súhrnného vyhodnotenia realizácie investičných akcií na MZV SR boli stanovené kontrolné otázky pre posúdenie dodržiavania hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti činností a procesov, v ktorých sa premietli kontrolné zistenia NKÚ SR. Na základe predložených dokladov a odpovedí na kontrolné otázky NKÚ SR konštatoval, že ani jednu z kontrolovaných investičných akcií nemožno hodnotiť ako investičnú akciu, pri ktorej boli dodržané všetky atribúty zabezpečujúce dodržanie hospodárnosti a efektívnosti jej realizácie.

Kontrola účinnosti programu SAPARD v SR bola vykonaná na MPaRV SR a na Pôdohospodárskej platobnej agentúre (pôvodne Agentúra SAPARD) so zameraním na vyhodnotenie väzby medzi očakávanými výsledkami a skutočne dosiahnutými výsledkami v rámci programu SAPARD a kontrolu účinnosti hodnotiaceho procesu v rámci Programu rozvoja vidieka SR 2007 – 2013 (ďalej len „PRV SR 2007 – 2013“). NKÚ SR sa kontrolou zamerával na obdobie po piatich rokoch od poslednej platby, pričom časť kontroly (u 50 prijímateľov pomoci) bola vykonaná dotazníkovou formou.

Kontrola ukázala, že program SAPARD v oblasti rozvoja vidieka splnil očakávania prijímateľov (až 90 % konečných prijímateľov z verejného sektora by opätovne požiadalo o finančnú podporu; naproti tomu 22,2 % konečných prijímateľov zo súkromného sektora by s odstupom času už nepožiadalo o finančnú podporu na ten istý projekt); Projekt financovaný z verejných zdrojov bol výrazným zdrojom príjmov pre súkromný sektor (89 %

prijímateľov zo súkromného sektora deklarovalo, že projekt vytvoril pre nich nový zdroj príjmov; naopak 37 % prijímateľov z verejného sektora deklarovalo slabé vytváranie príjmov). Vplyv projektov na tvorbu nových pracovných miest v súkromnom aj verejnom sektore nespĺnil očakávania identifikované v projektoch, keďže záväzok ich tvorby bol plnený iba na 56 %. V oblasti tvorby nových podnikateľských aktivít, t.j. rozšírenie počtu podnikateľov/živnostníkov, mali projekty programu SAPARD slabý vplyv. Projekty implementované programom SAPARD bez rozdielu, či išlo o súkromný alebo verejný sektor podporili zvýšenie návštevnosti a zachovanie kultúrnych tradícií v obciach a ich okolí.

Projekty v súkromnom sektore boli z pohľadu udržania podporenej činnosti výrazne rizikovejšie. Výdavky na prevádzku objektov verejného sektora zaťažovali obecné rozpočty. Štvrtina prijímateľov zo súkromného sektora v PRV SR 2007 – 2013 by projekt realizovala aj bez spolufinancovania zo zdrojov EÚ. Hodnotenie žiadostí o poskytnutie finančného príspevku pre verejný sektor z Programu SAPARD Agentúrou SAPARD nezohľadňovalo udržateľnosť projektu v budúcnosti. Všetky obce uviedli, že ak by nedostali prostriedky z EÚ, aktivitu by nezrealizovali. Nastavené hodnotenie projektov realizovaných z PRV SR 2007 – 2013 dostatočne nezabezpečovalo posúdenie ich udržateľnosti aspoň päť rokov po ich realizácii. Nebola nadobudnutá dostatočná istota, že projekt bude v nadchádzajúcich rokoch ziskový, resp. schopný generovať príjmy na pokrytie prevádzkových nákladov.

1.2.4 Výsledky finančných kontrol

Účelom finančných kontrol bolo vyhodnotiť správnosť zostavenia záverečných účtov vybraných subjektov verejnej správy za rok 2011 s cieľom získať uistenie, či podávajú verný a pravdivý obraz o ich finančnej, výnosovej a majetkovej situácii. NKÚ SR v roku 2012 vykonal sedem finančných kontrol spolu v 23 subjektoch, z toho v 14 vybraných kapitolách ŠR a v ôsmich VÚC. Výsledky kontrol NKÚ SR využil ako podklad pre vypracovanie Stanoviska k Návrhu štátneho záverečného účtu SR za rok 2011, ktoré predložil NR SR.

NKÚ SR v stanovisku na základe vykonaných finančných kontrol konštatoval, že účtovné a finančné výkazy kontrolovaných rozpočtových kapitol zostavené k 31.12.2011 neobsahovali významné nesprávnosti a poskytovali verný a pravdivý obraz o skutočnostiach, ktoré boli predmetom účtovníctva a o finančnej situácii účtovných jednotiek. Návrhy záverečných účtov rozpočtových kapitol boli vypracované v súlade so Smernicou MF SR na vypracovanie záverečných účtov, len v návrhu záverečného účtu kapitoly ÚV SR chýbala ročná monitorovacia správa o plnení programovej štruktúry. V niektorých prípadoch bolo zistené porušenie všeobecne záväzných právnych predpisov, najmä zákona o účtovníctve, zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, zákona o správe majetku štátu a zákona o verejnom obstarávaní.

Vo vzťahu k prostriedkom EÚ boli zistené nedostatky, ktoré sa týkali najmä nedôsledného plnenia zmluvných povinností konečnými prijímateľmi, nedodržania niektorých ustanovení zákona o verejnom obstarávaní a stanovenia projektových indikátorov výstupu, ktoré nedávali podrobné informácie o vykonaných činnostiach v rámci jednotlivých projektov.

NKÚ SR na základe výsledkov kontroly hospodárenia obcí a VÚC konštatoval, že ich účtovné a finančné výkazy, ako podklad k zostaveniu záverečných účtov, poskytovali verný a pravdivý obraz o ich finančnej situácii. V niektorých prípadoch boli zistené porušenia všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti rozpočtového hospodárenia a verejného

obstarávania. Významné rezervy samospráv pretrvávali najmä vo finančnom riadení, výkone predbežnej a priebežnej finančnej kontroly a v účinnosti vnútorného kontrolného systému.

Na základe kontrolou zistených nedostatkov NKÚ SR v súlade so zákonom o NKÚ SR kontrolovaným subjektom odporučil opatrenia, ktoré by mali zabezpečiť elimináciu nepriaznivého vplyvu zistených nedostatkov pri vynakladaní verejných zdrojov a prostriedkov EÚ. Stanovisko NKÚ SR k Návrhu štátneho záverečného účtu SR za rok 2011 prerokovala NR SR na svojej tretej schôdzi dňa 26.06.2012.

1.3 Výsledky kontrol v príjmovej časti verejného rozpočtu

V príjmovej časti verejného rozpočtu v roku 2012 NKÚ SR vykonal dve kontrolné akcie v dvoch subjektoch.

Kontrola plnenia daňových príjmov ŠR SR, postupu Finančnej správy SR pri správe daní a kontrola plnenia opatrení bola vykonaná na FR SR za obdobie roka 2011.

Pri kontrole boli zistené závažné nedostatky v oblasti informačných systémov, ktoré majú slúžiť ako nástroj pre výkon správy daní v SR. Kontrola preukázala porušenie zákona o informačných systémoch verejnej správy. Kontrolou vybraných funkcionalít informačného systému daňovej správy bolo zistené, že tento systém neposkytuje kompletnú údajovú základňu potrebnú pre správu a kontrolu daní. Vzhľadom na kontrolou zistenú obmedzenú funkčnosť informačných systémov daňovej správy bolo konštatované, že nebola dodržaná základná zásada správy daní podľa zákona o správe daní, podľa ktorej „pri správe daní sa postupuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov, chránia sa záujmy štátu a obcí a dbá sa pritom na zachovávanie práv a právom chránených záujmov daňových subjektov a iných osôb“.

Bolo zistené, že Konsolidovaný informačný systém (ďalej len „KONS IS“) neumožňoval realizovať najmä úkony súvisiace so žiadosťou daňového subjektu o odklad dane, splátky dane, o odpustení sankcií alebo poskytnutí úľavy, s určením posledného zdaňovacieho obdobia na DPH, preddavkov na daň, so spracovaním dodatočných daňových priznaní, daňových priznaní k dani z príjmov právnickej osoby (ďalej len „DPPO“) a k dani z príjmov fyzickej osoby (ďalej len „DPFO“) a prehľadov a hlásení zo závislej činnosti.

Preverením funkcionality daňového informačného systému pri evidencii štátnych príjmov pre oblasť účtovania štátnych príjmov bolo zistené, že do KONS IS neboli z Daňového informačného systému (ďalej len „APV DIS“) migrované údaje najmä pre počiatočné stavy, nedoplatky, preplatky, predpisy, atď. Kontrolou zistený stav mal za následok, že nebolo možné napríklad odsúhlasiť stav účtov v KONS IS, odsúhlasiť stav účtov v Štátnej pokladnici so stavom v KONS IS, vyčíslit' v akom objeme boli nadmerné odpočty DPH (ďalej len „NO DPH“) vrátené, nebol k dispozícii prehľad o predpisoch, platbách podľa jednotlivých druhov príjmov, zúčtovacích symboloch ani podľa daňových úradov.

Kontrolou boli identifikované konkrétne nedostatky informačného systému a z nich vyplývajúce riziká pre fungovanie správy daní. Kontrola tiež ukázala, že prvýkrát od zavedenia systému VIES (01.05.2004) si SR nespĺnila povinnosti pri výmene registračných údajov a údajov o obrate tovarov a služieb zaťažených DPH. Údaje o obratoch a službách za štvrtý štvrt'rok 2011 a december 2011 neboli za SR prenesené do systému VIES ani v odloženom termíne do 29.02.2012 a takisto neboli v termíne do 29.02.2012 zaslané údaje za január 2012. Údaje o obrate tovarov a služieb za uvedené obdobia tak neboli prístupné pre ostatné členské krajiny EÚ. Zistené nedostatky poukazovali na zvyšujúce

sa riziko škôd štátu pri neplnení zákonných povinností pri nadmerných odpočtoch a vracania dane daňovým subjektom v SR i v zahraničí.

Kontrola postupu správcu dane pri správe a výkone daňovej kontroly nadmerných odpočtov na dani z pridanej hodnoty bola vykonaná v DÚ Nitra, pobočka Nové Zámky, za rok 2011.

Kontrolou boli zistené viaceré porušenia zákona o správe daní a poplatkov, keď správca dane neoznámil kontrolovanému subjektu uplynutie dôvodov, pre ktoré bola kontrola prerušená, neuložil predbežné opatrenie, keď počas výkonu daňovej kontroly bolo odôvodnené podozrenie, že na základe kontrolných zistení vyrubí rozdiel dane a keď nezisťoval údaje týkajúce sa majetkových pomerov kontrolovaného daňového subjektu. Kontrolou vybraných funkcionalít informačného systému daňovej správy bolo zistené, že tento systém neposkytuje kompletnú údajovú základňu potrebnú pre správu a kontrolu daní.

Správca dane porušil aj Nariadenia Rady (ES) o administratívnej spolupráci v oblasti dane z pridanej hodnoty, keď nepožiadal o výmenu informácií v oblasti preverenia dodania tovaru do iného členského štátu EÚ, ako aj posunutia informácie o tom, že kontrolovaný daňový subjekt si nesplnil svoju registračnú povinnosť v členskom štáte, v ktorom skončila preprava tovaru.

1.4 Výsledky kontrol v oblasti územnej samosprávy

Kontrolné akcie boli v súlade so Strategickým zámerom NKÚ SR na roky 2012 – 2014 vykonané v oblasti dopravy, efektívnej verejnej správy a čerpania prostriedkov z fondov EÚ a ostatných finančných nástrojov.

Kontrola hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti nakladania s majetkom, majetkovými právami, finančnými prostriedkami, záväzkami, pohľadávkami a kontrola plnenia opatrení z predchádzajúcej kontroly v samosprávnych krajoch bola vykonaná vo všetkých samosprávnych krajoch.

Kontrolou zostavenia, schvaľovania, rozpisu a úprav rozpočtu bol zistený nesúlad so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v dvoch samosprávnych krajoch z dôvodu, že rozpočet na roky 2011 – 2013 neobsahoval zámery a ciele pre všetky zostavené programy, v rámci čerpania výdavkov v jednom samosprávnom kraji bola realizovaná úhrada výdavkov bez zmeny rozpočtu rozpočtovým opatrením, v dvoch prípadoch bola vykonaná zmena rozpočtu dodatočne až po úhrade, t.j. hospodárenie s rozpočtovými prostriedkami nebolo realizované podľa schváleného rozpočtu. V dvoch kontrolovaných subjektoch neboli dodržané termíny na predkladanie účtovných výkazov k 31.12.2011 MF SR, čo malo za následok nedodržanie opatrenia MF SR, ktorým sa ustanovuje obsahové vymedzenie, spôsob, termín a miesto predkladania informácií z účtovníctva a údajov potrebných na účely hodnotenia rozpočtu verejnej správy a porušenie zákona o účtovníctve.

V oblasti hospodárenia s verejnými prostriedkami bolo zistené nedodržiavanie pravidiel rozpočtového hospodárenia, čím došlo k porušeniu finančnej disciplíny v sume 11 792,00 eur. Kontrolované subjekty v zistených prípadoch poskytli preddavky bez zmluvnej dohody a na dobu dlhšiu ako tri mesiace, nedodržali ustanovený spôsob nakladania s verejnými prostriedkami pri poskytovaní dotácií právnickým osobám a pri použití verejných prostriedkov na úhradu výdavkov za práce a dodávky, ktoré preukázateľne neboli vykonané.

Preverením procesu obstarania, evidencie a vykazovania majetku bolo zistené porušenie zákona o účtovníctve v prípadoch nesprávneho vykazovania majetku na účte obstarávania dlhodobého majetku v sume 710 994,00 eur, v prípade evidovania nákladov

na zrušené stavebné projekty v sume 70 352,00 eur, neúčtovania o vzniku záväzku z nájomného v sume 54 375,00 eur, v prípade účtovania o pohľadávke v nesprávnej výške a nesprávneho zúčtovania úrokov z úverov v sume 173 856,00 eur. Kontrolou postupu a spôsobu nakladania s majetkom samosprávnych krajov boli zistené nedostatky, ktoré mali za následok porušenie zákona o majetku VÚC. Bolo zistené bezplatné prenajímanie nebytových priestorov, uzatvorenie neúplnej a nejednoznačnej zmluvy o prenájme nehnuteľného majetku, pri predaji trvale prebytočného majetku nebol dodržaný určený spôsob realizácie majetku, odpredaj hnuťného majetku priamym predajom bol realizovaný bez predchádzajúceho rozhodnutia o trvalej prebytočnosti tohto majetku, neplnenie si povinnosti správcu pohľadávok, nevyužitie všetkých právnych prostriedkov na ich ochranu vrátane včasného uplatňovania svojich práv alebo oprávnených záujmov pred príslušnými orgánmi, kontrolovaný subjekt si nenárokoval zaplatenie zmluvnej pokuty za omeškanie a neupravoval výšku nájomného o infláciu a nákup hnuťného majetku v sume 35 880,00 eur bol zrealizovaný bez schválenia v zastupiteľstve samosprávneho kraja.

Kontrola procesu verejného obstarania potvrdila u viacerých kontrolovaných subjektov nedodržanie princípov transparentnosti, rovnakého zaobchádzania, hospodárnosti a efektívnosti, nedodržaním zákonom stanovených postupov pri zvolenej metóde verejného obstarávania, čo znamenalo značne zúženie priestoru pre vytvorenie súťažného prostredia a tým aj zabezpečenia zásady hospodárneho použitia verejných prostriedkov.

Kontrola vynakladania verejných prostriedkov a oprávnenosti čerpania finančnej dotácie poskytnutej samosprávnymi krajinami v zmysle zmluvy o výkone vo verejnom záujme v regionálnej autobusovej doprave bola vykonaná v siedmich samosprávnych krajinách a 13 dopravných spoločnostiach.

Kontrolou v samosprávnych krajinách, t.j. u poskytovateľov príspevkov na úhradu služieb vo verejnom záujme, bolo zistené porušenie zmlúv uzatvorených v súvislosti s poskytovaním služieb vo verejnom záujme pri poskytovaní preddavkov, porušenie zákona o cestnej doprave pri udeľovaní dopravných licencií a dodržiavaní uzatvorených zmlúv o službách vo verejnom záujme. Ďalej bolo zistené porušenie zákona o účtovníctve pri poskytovaní a zúčtovaní preddavkov a nevytvorenie rezervy na zúčtovanie poskytnutých preddavkov pri poskytovaných službách vo verejnom záujme. Kontrola preukázala aj porušenie zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy a porušenie opatrenia MF SR k rozpočtovej klasifikácii v súvislosti s triedením výdavkov v rozpočte jedného samosprávneho kraja.

Kontrolou vo vybraných dopravných spoločnostiach, t.j. u príjemcov príspevku, bolo zistené porušenie zákona o účtovníctve v prípadoch, keď boli nesprávne účtované náhrady za služby v prímestskej autobusovej doprave, keď neboli zahrnuté do výnosov príspevku od miest a obcí a keď bola nesprávne vyhodnocovaná a účtovaná nadspotreba pohonných látok.

Kontrola hospodárenia s verejnými prostriedkami a majetkom pri správe, údržbe a obnove miestnych komunikácií v subjektoch územnej samosprávy bola vykonaná v šiestich obciach. Kontrolou hospodárnosti výdavkov v oblasti správy, údržby a obnovy miestnych komunikácií bolo zistené, že jedna obec nerealizovala žiadne verejné obstarávanie ani prieskum trhu a všetky práce, ktorých hodnota nepresahovala hranicu zákaziek s nízkou hodnotou, obstarala priamym zadaním zákazky. Ďalšia obec obstarala v roku 2010 dve zákazky s nízkou hodnotou v súhrnnej hodnote 69 900,32 eur taktiež priamym zadaním bez prieskumu trhu. Realizovaním stavebných prác v oblasti miestnych komunikácií priamym

zadaním zákaziek bez prieskumu trhu obce nepostupovali hospodárne, pretože nehľadali ekonomicky najvýhodnejšiu cenu.

Kontrola ďalej na základe poznatkov a zistení stanovila ideálny model systému správy, údržby a obnovy miestnych komunikácií, tzv. nositeľa dobrej praxe v uvedenej oblasti. Príklady dobrej praxe predstavujú osvedčené postupy hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti verejných prostriedkov pri správe, údržbe a obnove miestnych komunikácií.

Kontrola hospodárenia s majetkom, majetkovými právami, finančnými prostriedkami, záväzkami, pohľadávkami a kontrola plnenia opatrení z predchádzajúcej kontroly v meste, ktoré je sídlom okresu bola vykonaná v 16 vybraných okresných mestách.

Kontrolou boli zistené nedostatky, ktoré predstavovali porušenia viacerých všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich hospodárenie s verejnými finančnými prostriedkami a nakladanie s verejným majetkom.

Porušenie zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy bolo zistené v štyroch kontrolovaných mestách pri zostavení rozpočtu mesta na rok 2011 a to najmä z dôvodu, že súčasťou rozpočtu neboli zámery a ciele, ktoré mali mestá realizovať, do rozpočtu neboli zahrnuté všetky príjmy a výdavky, v jednom prípade bol bežný rozpočet mesta zostavený ako schodkový, pričom nebol krytý účelovými prostriedkami, nepoužitými v predchádzajúcich rokoch. V jednom prípade po schválení rozpočtu mesto nezúčtovalo výdavky uskutočnené počas rozpočtového provizória s rozpočtom mesta a v druhom prípade nerozpísalo po schválení rozpočtu rozpočtovým organizáciám rozpočet príjmov. V piatich kontrolovaných mestách zmeny rozpočtu neboli vykonané stanoveným spôsobom a príslušným orgánom mesta a siedmich kontrolovaných subjektov nesledovalo v priebehu roku 2011 vývoj hospodárenia a v prípade potreby nevykonalo úpravy rozpočtu. V troch okresných mestách neboli dodržané pravidlá pre použitie návratných zdrojov financovania, pričom jeden kontrolovaný subjekt nesplnil podmienku pre použitie návratných zdrojov financovania, keďže celková suma dlhu mesta presiahla zákonný limit 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka. Pri poskytovaní dotácií právnickým osobám a fyzickým osobám – podnikateľom v dvoch mestách boli poskytnuté dotácie neoprávneným osobám, jedno mesto neprijalo všeobecne záväzne nariadenie na poskytovanie dotácií a stanovené podmienky pri poskytovaní dotácií neboli dodržané v ôsmich kontrolovaných subjektoch.

Porušenie zákona o obecnom zriadení z dôvodu neschválenia zmeny rozpočtu mestským zastupiteľstvom bolo zistené v dvoch kontrolovaných mestách, z dôvodu neschválenia pôžičky na nákup motorového vozidla v jednom prípade a v štyroch kontrolovaných subjektoch boli zistené nedostatky v činnosti hlavných kontrolórov.

Porušenie zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy v dôsledku porušenia finančnej disciplíny v celkovej sume 286,95 tis. eur bolo zistené v 10 kontrolovaných subjektoch. Dvanásť kontrolovaných miest nezabezpečilo správne triedenie bežných a kapitálových výdavkov v celkovej sume 260,31 tis. eur.

Porušenie zákona o účtovníctve z dôvodu nedodržania platných postupov účtovania pri účtovaní výdavkov a evidencii majetku bolo zistené vo všetkých kontrolovaných subjektoch. V štyroch kontrolovaných mestách bolo zistené porušenie citovaného zákona z dôvodu zostavenia jednej zo súčasti účtovnej závierky – poznámok po termíne stanovenom opatrením MF SR a v dvoch kontrolovaných mestách poznámky neobsahovali stanovené informácie. Inventarizácia majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov k 31.12.2011 nebola vykonaná stanoveným spôsobom v 11 kontrolovaných mestách.

Porušenie zákona o verejnom obstarávaní pri zadávaní zákaziek na tovary, služby a práce bolo zistené v 13 kontrolovaných mestách. Pri kontrole hospodárenia a nakladania s majetkom a záväzkami bolo v 14 kontrolovaných subjektoch zistené, že nepostupovali v súlade so zákonom o majetku obcí, Občianskym zákonníkom a zásadami hospodárenia s majetkom.

Aj kontrolou úrovne vnútorného kontrolného systému boli zistené nedostatky, keď vo viacerých prípadoch neboli dodržiavané interné predpisy o vykonávaní predbežnej finančnej kontroly. Kontrolou plnenia opatrení z predchádzajúcej kontroly NKU SR bolo zistené, že v kontrolovaných okresných mestách bolo splnených, resp. sa plnilo 79,5 % prijatých opatrení.

Kontrolou efektívnosti vkladov majetku obcí do obchodných spoločností (ďalej len „OS“) vykonanou v 24 kontrolovaných subjektoch bolo zistené, že viac ako polovica týchto subjektov nevenovala dostatočnú pozornosť dodržiavaniu všeobecne záväzných právnych predpisov pri činnosti súvisiacej s predmetom kontroly. Kontrolou bolo zistených celkom 81 nedostatkov vrátane porušení všeobecne záväzných právnych predpisov. Najčastejšie, v 28 prípadoch, boli zistené porušenia zákona o majetku obcí, porušenia Obchodného zákonníka boli zistené v 26 prípadoch a zákona o obecnom zriadení v 18 prípadoch.

Nesúlad s ustanoveniami zákona o majetku obcí bol zistený v prípadoch, keď obce v zásadách hospodárenia s ich majetkom neupravili spôsoby výkonu práv obce v OS, neaktualizovali včas uvedené zásady, nezhodnocovali nehnuteľný a hnutel'ný majetok, keď ho prenajali OS za symbolické ceny, príp. bezodplatne, nedostatočne využívali možné právne prostriedky na ochranu svojho majetku pri nájomných zmluvách, zmluve o dielo a vzhľadom na vysokú hodnotu pohľadávok po lehote splatnosti v prípade, keď jedna obec vložila svoj majetok do OS bez predchádzajúceho zdôvodnenia opodstatnenosti a efektívnosti založenia OS.

Porušenie Obchodného zákonníka bolo zistené v prípadoch, keď si obec ako jediný spoločník vykonávajúci pôsobnosť valného zhromaždenia OS nedostatočne plnila svoje povinnosti najmä pri schvaľovacích alebo rozhodovacích činnostiach, keď pôsobnosť jediného spoločníka na valnom zhromaždení vykonávalo obecné zastupiteľstvo, dozorná rada nedávala valnému zhromaždeniu OS správy o svojej kontrolnej činnosti, zakladateľská listina OS nebola podpísaná zakladateľom, valné zhromaždenie nekonalo minimálne jedenkrát ročne a keď dozorná rada bola zriadená aj napriek tomu, že nebola uvedená v zakladateľskej listine OS.

Zákon o obecnom zriadení bol porušený v prípadoch, keď nebol vypracovaný organizačný poriadok alebo v ňom nebol špecifikovaný počet zamestnancov obce a ich pracovné činnosti, pracovný a organizačný poriadok nevydal starosta obce, ale obecné zastupiteľstvo, nebol vypracovaný štatút obce, resp. bol vypracovaný v rozpore so zákonom a tiež nevykonávaním dôslednej kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra.

Porušenie finančnej disciplíny podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy bolo zistené v prípadoch vyplácania mzdy v plnom rozsahu zamestnancovi obce, ktorý bol zároveň aj konateľom OS, ďalej bezodplatného užívania majetku obce OS a nerešpektovania rozpočtovej klasifikácie pri triedení výdavkov obce.

Nesúlad v dodržiavaní všeobecne záväzných právnych predpisov bol zistený aj pri zákone o účtovníctve týkajúci sa účtovných dokladov preukazujúcich peňažný vklad obce do OS, účtovania príjmov, pri zákone o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam nezapísaním údajov o nájomnom vzťahu OS k pozemkom

obce, ktorý trval najmenej päť rokov, do katastra nehnuteľností a pri zákone o výkone prác vo verejnom záujme nevypracovaním pracovného poriadku v súlade s platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Z celkového počtu 24 kontrolovaných OS boli na základe finančného prínosu z ich hospodárenia a z ďalších vzájomných vzťahov medzi nimi a obcami, ako aj na základe nepriamych finančných prínosov OS, výsledkov hospodárenia a hodnôt pomerových finančných ukazovateľov, vyhodnotenú vloženú prostriedky obcí do OS ako efektívne vynaložené u 10 obcí, ako čiastočne efektívne vynaložené u ôsmich obcí a ako neefektívne vynaložené u šiestich obcí. Na základe preverenia plnenia zámerov a cieľov bol vklad majetku obcí do OS vyhodnotený ako účinný u 19 obcí, ako čiastočne účinný u troch obcí a ako neúčinný u dvoch obcí.

Kontrola dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov pri nakladaní s majetkom vybraných subjektov územnej samosprávy bola vykonaná v 24 obciach. Kontrolou spoľahlivosti prezentácie výdavkov a finančných operácií uskutočnených v súvislosti s obstaraním majetku bolo zaznamenané nesprávne uplatňovanie rozpočtovej klasifikácie pri triedení rovnorodých druhov výdavkov, napr. financovaním dlhodobého hmotného majetku z bežných výdavkov, čo nebolo v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy a zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Kontrolou správnosti, úplnosti a preukázateľnosti účtovných operácií pri obstaraní majetku a prác investičného charakteru bolo zistené porušenie zákona o účtovníctve tým, že obce nesprávne účtovali obstaranie a technické zhodnotenie dlhodobého hmotného majetku do nákladov, neevidovali všetky časti majetku vo vecnej a následne hodnotovej štruktúre, resp. ocenenie majetku nezahŕňalo všetky náklady na jeho obstaranie. Aj pri kontrole správnosti, úplnosti a preukázateľnosti vykazovania skutočností o stave dlhodobého majetku, ktorý bol predmetom účtovníctva obcí k 31.12.2011, bolo zistené porušenie zákona o účtovníctve v prípadoch nezaradenia používaného majetku do užívania, nesprávneho začlenenia majetku do jednotlivých účtovných skupín a v prípadoch duplicitnej evidencie a vykazovania majetku. Nedostatky boli zistené aj pri inventarizácii majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov s tým, že mali vplyv na preukázateľnosť účtovníctva obce.

Kontrolou bolo ďalej zistené, že viaceré obce nemali určené zásady hospodárenia a nakladania s majetkom, čím nepostupovali podľa zákona o obecnom zriadení. Nedodržanie povinností vyplývajúcich zo zákona o slobodnom prístupe k informáciám bolo zistené v niektorých obciach nezverejňovaním všetkých stanovených objednávok, faktúr a zmlúv týkajúcich sa obstarania a nakladania s majetkom. Preverením zadávania zákaziek boli zistené viaceré porušenia zákona o verejnom obstarávaní.

Okrem nedostatkov v nakladaní s majetkom boli kontrolou zistené aj nedostatky v oblasti rozpočtového procesu. V rozpore so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a zákonom o obecnom zriadení boli vykonané zmeny rozpočtu obce bez súhlasu zastupiteľstva. Niektoré obce nedodrжали zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy pri zostavovaní rozpočtu tým, že neuplatnili jednotné triedenie príjmov a výdavkov podľa platnej rozpočtovej klasifikácie a rozpočet vnútorne nečlenili na bežný rozpočet, kapitálový rozpočet a finančné operácie.

Kontrolou dodržiavania pravidiel používania návratných zdrojov financovania a stavu a vývoja dlhu bolo v prípade jednej obce zistené porušenie zákona o obecnom zriadení prijatím úveru bez súhlasu zastupiteľstva. Z dôvodu poskytnutia preddavkov, ktoré neboli vopred zmluvne dohodnuté, došlo k porušeniu finančnej disciplíny podľa zákona

o rozpočtových pravidlách verejnej správy v sume 35,00 tis. eur, poskytnutím preddavkov na dlhšiu dobu ako tri mesiace v sume 63,00 tis. eur a úhradou nákladov za služby spojené s predmetom nájmu, ktoré hradila obec, nie nájomca v sume 4,00 tis. eur.

Vo viacerých prípadoch boli v rozpore so zákonom o finančnej kontrole a vnútornom audite finančné operácie vykonané bez ich overenia, resp. pred ich overením predbežnou finančnou kontrolou. Na základe uvedených skutočností bola v kontrolovanom období účinnosť a efektívnosť vnútorného kontrolného systému hodnotená u troch obcí ako dobrá, 16 obcí ako primeraná a u piatich obcí ako slabá.

Kontrola hospodárenia s finančnými prostriedkami a nakladania s majetkom v subjektoch územnej samosprávy na základe doručených informácií, poznatkov a odporúčaní od zainteresovaných a kompetentných orgánov, parlamentu, poslancov, inštitúcií verejnej správy, organizácií a občanov bola vykonávaná v troch etapách a to z dôvodu rastúcej intenzity prijatých podaní smerujúcich proti činnosti funkcionárov obce alebo mesta, ale aj voči činnosti organizácii v ich zriaďovateľskej pôsobnosti. Kontrola bola vykonaná v 73 kontrolovaných subjektoch, z toho v 54 obciach, v šiestich mestských častiach, v siedmich mestách, v štyroch rozpočtových organizáciách v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta, v jednej rozpočtovej organizácii a v jednej príspevkovej organizácii v zriaďovateľskej pôsobnosti VÚC.

Výsledky kontrol poukázali na nedostatky v každej z preverovaných oblastí, t. j. rozpočtu a jeho plnenia, hospodárenia s finančnými prostriedkami a nakladania s majetkom a v úrovni vnútorného kontrolného systému. Boli zistené porušenia viacerých zákonov, najmä zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, zákona o obecnom zriadení, zákona o účtovníctve, zákona o majetku obcí a zákona o verejnom obstarávaní.

V oblasti rozpočtového procesu a pri zostavovaní a schvaľovaní záverečných účtov jednotlivých obcí bolo zistené porušenie zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy tým, že subjekty nesledovali vývoj hospodárenia v priebehu rozpočtového roka, vykonali zmeny rozpočtu bez schválenia rozpočtových opatrení obecným zastupiteľstvom, nemali zostavený viacročný rozpočet vrátane programov obce, nebolo dodržané členenie rozpočtu na bežný rozpočet, kapitálový rozpočet a finančné operácie, absentovalo hodnotenie plnenia programov a monitorovania merateľných ukazovateľov, nesprávne bol vyčíslený výsledok rozpočtového hospodárenia v záverečnom účte - zarátanie finančných operácií medzi príjmy a výdavky obce, záverečný účet neobsahoval zákonom stanovené položky a nebol prerokovaný v súlade so zákonom.

V oblasti hospodárenia s finančnými prostriedkami bolo zistené najmä nedodržanie zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, dôsledkom čoho bolo porušenie finančnej disciplíny, ktoré za všetky kontrolované subjekty predstavovalo sumu 697,10 tis. eur. Finančná disciplína bola porušená najmä z dôvodu nevhodného použitia finančných prostriedkov, poskytnutia preddavkov v rozpore so zákonom, použitia finančných prostriedkov v rozpore s ich stanoveným účelom, použitia verejných prostriedkov nad rámec oprávnenia a nedodržania stanoveného spôsobu nakladania s verejnými prostriedkami.

V oblasti účtovníctva viaceré kontrolované subjekty v rozpore so zákonom o účtovníctve nerešpektovali záväzné postupy účtovania a povinnosť viesť účtovníctvo správne, úplne a preukázateľne. V jednom kontrolovanom subjekte chýbali účtovné doklady a účtovná závierka za príslušný rok. Nedostatky boli zistené aj pri oceňovaní majetku, v jeho účtovnej evidencii a pri vykonávaní inventarizácie.

Pri nakladaní s majetkom boli zistené nedostatky týkajúce sa najmä neplnenia povinností vyplývajúcich zo zákona o majetku obcí, resp. zákona o majetku VÚC pri prenechaní majetku do nájmu, pri odpredaji majetku a pri jeho ochrane.

Vo verejnom obstarávaní v niektorých prípadoch subjekty nepostupovali podľa zákona, resp. nevykonali verejné obstarávanie. Viaceré nedostatky boli zistené aj pri kontrole dodržiavania zákonných povinností zo strany orgánov obce pri hospodárení s verejnými prostriedkami a nakladaní s majetkom.

Kontrolou bolo zistené nedodržanie ustanovení zákona o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí tým, že štatutárnemu zástupcovi obce bola vyplatená náhrada platu za nevyčerpanú dovolenku v rozpore so zákonom, bola vyplatená odmena starostovi obce bez jej schválenia obecným zastupiteľstvom, ako aj tým, že starostovi obce bol počas siedmich mesiacov roku 2011 vyplácaný vyšší plat ako mu patril podľa zákona.

Pri hospodárení a nakladaní s majetkom boli zistené nedostatky týkajúce sa neplnenia povinností vyplývajúcich zo zákona o majetku obcí, najmä nedodržania zákonnej povinnosti pre orgány obce a organizácie viesť majetok obce v účtovníctve podľa zákona o účtovníctve, ako aj nepoužitia všetkých právnych prostriedkov na ochranu majetku, vrátane včasného uplatňovania svojich práv alebo oprávnených záujmov pred príslušnými orgánmi.

Pri posúdení účinnosti vnútorného kontrolného systému boli zistené nedostatky najmä v procesoch overovania pripravovanej finančnej operácie, čím bol porušený zákon o finančnej kontrole a vnútornom audite. Kontrola ukázala, že vnútorný kontrolný systém v niektorých subjektoch nebol dostatočne účinný.

Kontrola poskytnutia a použitia dotácií z rozpočtu vybraných miest a obcí poskytnutých právnickým a fyzickým osobám na podporu všeobecne prospešných služieb, všeobecne prospešných alebo verejnoprospešných účelov a na podporu podnikania a zamestnanosti bola vykonaná v jednom meste, ktoré je sídlom okresu.

Kontrolou poskytnutých dotácií za roky 2009 a 2010 bolo zistené, že mesto vo viacerých prípadoch poskytlo právnickým a fyzickým osobám - podnikateľom (ďalej len „PO, resp. FO“) dotácie na základe predložených písomných žiadostí aj napriek tomu, že neobsahovali povinné náležitosti určené všeobecne záväzným nariadením, napr. nedodržanie určenej lehoty doručenia písomnej žiadosti, viaceré žiadosti PO a FO neobsahovali overenú kópiu výpisu z obchodného registra, ďalej oblasti, do ktorých žiadosti o dotáciu smerovali, alebo rozpočet projektu. Mesto v týchto prípadoch porušilo zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Zároveň akceptovalo neúplné vyúčtovania poskytnutých dotácií zo strany PO a FO, čím konalo v rozpore s dohodnutými podmienkami uzatvorených zmlúv o ich poskytnutí.

Kontrola zúčtovania a použitia dotácií poskytnutých MF SR na kompenzáciu výpadku dane z príjmov fyzických osôb v roku 2010 subjektom územnej samosprávy, ktoré boli účelovo určené na bežné výdavky bola vykonaná v 16 subjektoch.

Kontrolou účtovných dokladov súvisiacich s čerpaním predmetných dotácií boli zistené porušenia zákona o účtovníctve a opatrení MF SR, keď viacero kontrolovaných subjektov nedodržalo v niektorých prípadoch postupy účtovania a nevedlo účtovníctvo správne. Niektoré účtovné doklady nespĺňali všetky zákonom stanovené náležitosti, a tým zákonom stanovenú podmienku preukázateľnosti.

V oblasti hospodárenia s verejnými prostriedkami bolo zistené nedodržanie pravidiel rozpočtového hospodárenia, čím došlo k porušeniu finančnej disciplíny v sume 45 764,80 eur. Dva kontrolované subjekty nedodrжали povinnosť zachovávať hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť použitia verejných prostriedkov v sume 39 576,80 eur a jeden kontrolovaný subjekt poskytol preddavky, ktoré neboli písomne vopred dohodnuté v sume 6 188,00 eur.

Nedostatky boli zistené aj pri kontrole dodržiavania zákona o verejnom obstarávaní, keď jedna obec nevykonala výber poskytovateľa služieb, a pri kontrole dodržiavania zákona o finančnej kontrole a vnútornom audite, keď kontrolované subjekty neoverili každú pripravovanú finančnú operáciu predbežnou finančnou kontrolou, alebo ju nevykonali v súlade s uvedeným zákonom.

Kontrola hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti nakladania s verejnými prostriedkami a s majetkom v zariadeniach sociálnych služieb a plnenia opatrení bola vykonaná v štyroch zariadeniach sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti Nitrianskeho samosprávneho kraja. Kontrolou hospodárenia s finančnými prostriedkami bolo zistené nedodržanie pravidiel rozpočtového hospodárenia, čím došlo k porušeniu finančnej disciplíny najmä neoprávneným poskytnutím preddavku, ktorý nebol zmluvne dohodnutý a nehospodárnym nakladaním s verejnými prostriedkami.

Nedostatky boli zistené aj v oblasti účtovníctva. Týkali sa najmä nedodržania zákona o účtovníctve pri postupoch účtovania, náležitostiach účtovných dokladov a nesprávneho a neúplného vykonávania inventarizácie majetku a záväzkov.

Kontrola procesu verejného obstarávania poukázala v niektorých prípadoch na neuplatňovanie princípu rovnakého zaobchádzania, princípu nediskriminácie uchádzačov a princípu transparentnosti. Nedostatky boli zistené pri používaní metód verejného obstarávania bez dodržania podmienok uvedených v zákone.

Vo viacerých prípadoch bolo zistené porušenie zákona o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme nesprávnym zaradením zamestnanca do platového stupňa, zákona o majetku VÚC nedodržaním postupu zriaďovateľa pri prebytočnom majetku, ako aj zákona o sociálnych službách, keď vo výpočtových listoch, ktoré boli súčasťou zmlúv o poskytovaní sociálnych služieb, chýbal spôsob určenia ceny za obslužné činnosti a za elektrosпотреbiče.

1.5 Výsledky kontrol v oblasti informačných systémov

NKÚ SR v roku 2012 v oblasti informačných systémov vykonal dve samostatné kontrolné akcie zamerané na hospodárenie a ochranu aktív v oblasti informačno – komunikačných technológií. Oblasť informačných systémov bola aj súčasťou „*kontroly plnenia daňových príjmov ŠR SR, postupu Finančnej správy SR pri správe daní a kontrole plnenia opatrení*“, ktorej výsledky sú uvedené v bode 1.3 tejto správy.

Kontrola hospodárenia a ochrany aktív v oblasti informačno-komunikačných technológií (ďalej len „IKT“) vykonaná na MŠVVaŠ SR poukázala na viaceré porušenia všeobecne záväzných právnych predpisov. Vo viacerých prípadoch bolo zistené porušenie zákona o účtovníctve a taktiež nesúlad so zákonom o ochrane osobných údajov. Bol tiež zistený nesúlad so zákonom o informačných systémoch verejnej správy, keď informačné systémy kontrolovaného subjektu nevyhovovali príslušným štandardom vo viacerých oblastiach.

Kontrola prevádzky informačných systémov bola zameraná na preverenie riadenia a správy IKT a prijatých vnútroorganizačných predpisov. Bola zistená nedostatočná úprava interných smerníc najmä pre oblasť prevádzky informačných systémov, zálohovania a taktiež postupov pre zabezpečenie kontinuity ich činnosti v prípade výskytu nepredvídateľných okolností. Ďalej bola zistená nedostatočná úprava pre oblasť manažmentu rizík a pre oblasť informačnej bezpečnosti. Kontrolou platných zmlúv uzavretých s externými poskytovateľmi služieb bolo zistené nedostatočné zmluvné vymedzenie bezpečnostných požiadaviek v oblasti účasti tretích strán v informačných systémoch MŠVVAŠ SR. Celkovo bolo kontrolou odhalených 52 nedostatkov.

Kontrolou hospodárenia a ochrany aktív v oblasti IKT vykonanou na MŽP SR boli zistené viaceré porušenia všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti správy majetku štátu, hospodárenia a nakladania s ním. Celkovo bolo zistených 83 nedostatkov.

Okrem formálnych nedostatkov v oblasti inventarizácie majetku bolo zistené nesprávne financovanie nákupu výpočtovej techniky z bežných výdavkov, čím MŽP SR nepostupovalo v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy a zákonom o účtovníctve. Ďalej kontrola zistila viaceré nedostatky v oblasti využívania služieb tretích strán.

Kontrola taktiež zistila porušenie finančnej disciplíny podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, nakoľko MŽP SR uhradilo v roku 2011 finančné prostriedky za služby technickej podpory aj za obdobie, na ktoré nebola vystavená objednávka. NKÚ SR v súlade so zákonom o NKÚ SR a zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy uvedenú skutočnosť oznámil Správe finančnej kontroly na ďalšie konanie.

V oblasti všeobecne záväzných právnych predpisov pre oblasť ISVS kontrola NKÚ SR zistila viacero nedostatkov. V oblasti prevádzky IS MŽP SR boli zistené nedostatky v absencii príslušných vnútroorganizačných predpisov a taktiež absencia predpisov upravujúcich oblasť práce používateľov IS s dôrazom na bezpečnostné hľadisko IS MŽP SR.

Kontrolou oblasti nepretržitej prevádzky a obnovy IS MŽP SR bolo zistené, že neboli prijaté žiadne vnútroorganizačné predpisy, ktoré by definovali popis činností pri haváriách, poruchách a iných mimoriadnych situáciách a ktoré by určovali preventívne opatrenia na zníženie vzniku mimoriadnych situácií a popisovali možnosti efektívnej obnovy stavu IS pred haváriou, aby bola zachovaná kontinuita činnosti organizácie. V oblasti bezpečnosti IS MŽP SR kontrola NKÚ SR zistila viaceré závažné nedostatky, ktoré vzhľadom na povahu zistení boli oznámené výhradne zodpovedným osobám MŽP SR.

1.6 Výsledky medzinárodných kontrol

NKÚ SR v roku 2012 v spolupráci so zahraničnými NKI vykonal dve paralelné kontrolné akcie. Boli zamerané na využitie prostriedkov z fondov EÚ a prostriedkov verejného rozpočtu. V spolupráci s NKI Maďarska vykonal kontrolu hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti využitia prostriedkov EÚ a verejných prostriedkov na výstavbu a údržbu cyklotrás 2006 – 2011 budovaných s cieľom vytvárania podmienok na športové využitie a tým zlepšovania zdravotného stavu obyvateľstva. V spolupráci s NKI Poľska vykonal kontrolu realizácie Programu cezhraničnej spolupráce Poľska a SR v rokoch 2007 – 2013 v rámci vybraných projektov zameraných na rozvoj cezhraničného regiónu.

Kontrola hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti využitia prostriedkov EÚ a verejných prostriedkov na výstavbu a údržbu cyklotrás 2006 – 2011 bola vykonaná v troch

kontrolovaných subjektoch. Kontrolou bolo zistené porušenie finančnej disciplíny podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy tým, že jeden kontrolovaný subjekt nedodržiaval pravidlá a podmienky, za ktorých mu boli verejné prostriedky poskytnuté. Porušenie zákona o účtovníctve bolo zistené z dôvodu absencie zákonných náležitostí na účtovných dokladoch a nevytvorenia samostatného účtu na evidovanie obstarania majetku. Zmluva o poskytnutí finančného príspevku bola porušená vo viacerých prípadoch najmä z dôvodu nedodržovania stanovených termínov a uvedenia nesprávnych údajov. Okrem toho bolo zistené aj porušenie zákona o verejnom obstarávaní.

V rámci výkonu kontrolnej akcie bolo zistené, že SR doteraz nemala žiadnu koncepciu na vytváranie a budovanie cyklotrás. MDVaRR SR zadalo v decembri 2011 Výskumnému ústavu dopravy vypracovať takúto koncepciu. Uvedený ústav pripravil materiál s názvom „Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v SR“ pre roky 2013 – 2020. V roku 2012 bol tento materiál v pripomienkovom konaní a po jeho dopracovaní má byť v roku 2013 predložený vláde SR na schválenie.

Účelom *kontroly realizácie Programu cezhraničnej spolupráce Poľska a SR v rokoch 2007 – 2013* bolo preveriť čerpanie prostriedkov z EÚ a zo ŠR SR určených na spolufinancovanie vybraných projektov v oblasti ochrany kultúrneho a prírodného dedičstva, komunikačnej a dopravnej infraštruktúry, infraštruktúry životného prostredia, turizmu a vytvárania elektronických sietí podnikateľskej sféry v cezhraničnom regióne za obdobie rokov 2007 – 2012. Kontrolovanými subjektmi boli úrady dvoch samosprávnych krajov a 11 prijímateľov pomoci.

V rámci kontrolnej akcie boli prekontrolované štyri projekty technickej asistencie, ktorých implementáciu zabezpečovali úrady samosprávnych krajov a implementácia 11 projektov u prijímateľov pomoci, ktorí boli zároveň slovenskými vedúcimi partnermi. Nedostatky súvisiace s implementáciou projektov boli zistené v jednom úrade samosprávneho kraja a u šiestich prijímateľov pomoci.

Kontrolou bolo zistené, že čiastkové správy o postupe realizácie projektu neboli vypracované a predložené v stanovenom termíne a materiály a dokumenty neboli označené prvkami, ktoré jednoznačne preukazovali účasť EÚ na realizácii projektu, príp. účasť preukazovali čiastočne, čím kontrolované subjekty nepostupovali v súlade s Programovým manuálom, Príručkou pre prijímateľa a so zmluvou o poskytnutí finančného príspevku z prostriedkov Európskeho fondu regionálneho rozvoja. Okrem toho bolo zistené nesprávne triedenie výdavkov v rozpore s opatrením MF SR, zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy a zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, nedodržanie postupov účtovania a tým porušenie zákona o účtovníctve a opatrenia MF SR, ako aj vykonávanie predbežnej finančnej kontroly v rozpore so zákonom o finančnej kontrole a vnútornom audite.

1.7 Výsledky kontrol plnenia opatrení prijatých na odstránenie nedostatkov zistených predchádzajúcimi kontrolami

NKÚ SR s cieľom zabezpečiť odstránenie zistených nedostatkov dôsledne a systematicky kontroluje plnenie opatrení prijatých v podmienkach kontrolovaných subjektov k výsledkom predchádzajúcich kontrol. Za týmto účelom v roku 2012 vykonal dve kontroly tematicky zamerané výlučne na plnenie opatrení a v 11 kontrolných akciách bola kontrola plnenia opatrení prijatých na odstránenie nedostatkov súčasťou predmetu kontroly. Kontroly plnenia opatrení ukázali, že väčšina opatrení bola splnená, resp. bola plnená,

vyskytli sa však aj viaceré prípady opakujúcich sa nedostatkov, čo poukazovalo na nedostatočnú účinnosť prijatých opatrení, ako aj rezervy v účinnosti vnútorného kontrolného systému kontrolovaných subjektov.

Kontrola plnenia opatrení z kontroly uplatňovania práv a dodržiavania povinností vyplývajúcich z finančnoekonomických vzťahov pri realizovaní práv akcionára a nakladaní s finančnými prostriedkami v Slovenskej záručnej a rozvojovej banke, a.s. (ďalej len „SZRB, a. s.“).

SZRB, a. s. na odstránenie nedostatkov z kontroly NKÚ SR vykonanej v roku 2010 prijala celkom 12 opatrení. Bolo zistené, že z 12 prijatých opatrení SZRB, a. s. 10 opatrení splnila a dve opatrenia boli splnené čiastočne. NKÚ SR zároveň skontroloval oblasti, v ktorých boli pri predchádzajúcej kontrole zistené nedostatky s cieľom vyhodnotiť účinnosť prijatých opatrení. Kontrolou bolo znovu zistené porušenie všeobecne záväzných právnych predpisov a vnútorných predpisov SZRB, a. s. v siedmich oblastiach.

Zistené nedostatky sa týkali nedodržiavania príkazov Prezencia banky, Zmluvná agenda, Zásady obstarávania, Obeh účtovných dokladov, ďalej nedodržiavania kompetencií v procese obstarávania, nedodržiavania ustanovení zákona o sociálnom fonde a včasnosti zaraďovania investícií do majetku.

Kontrola plnenia opatrení z kontroly evidencie, využívania a nakladania s nehnuteľným majetkom štátu v správe colných orgánov

Kontrolou vo FR SR a v ôsmich colných úradoch, ktoré na základe kontroly NKÚ SR vykonanej v roku 2010 prijali spolu 53 opatrení bolo zistené, že z celkového počtu prijatých opatrení bolo 34 splnených, dve opatrenia boli splnené čiastočne, jedno opatrenie bolo splnené po stanovenej lehote a dve opatrenia neboli splnené. Z dôvodu straty aktuálnosti NKÚ SR neposudzoval 14 opatrení.

Kontrolou plnenia opatrení však boli zistené aj pretrvávajúce nedostatky. Týkali sa najmä nezapísania nehnuteľného majetku na liste vlastníctva, nesprávnosti zápisu vlastníka nehnuteľností v správe majetku štátu, užívania služobného bytu na základe neexistujúceho nájomného vzťahu, užívania služobných bytov výsluhovými dôchodcami a nezapísania nehnuteľného majetku v inventarizačnom súpise.

1.8 Realizácia výsledkov kontrol a odporúčania NKÚ SR

NKÚ SR realizoval výsledky kontrolných akcií v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona o NKÚ SR. Protokol o výsledku kontroly prerokoval so štatutárnym orgánom kontrolovaného subjektu. O uvedenom prerokovaní protokolu bola vyhotovená zápisnica, v ktorej bolo štatutárnemu orgánu kontrolovaného subjektu uložené predložiť NKÚ SR v určenom termíne opatrenia na odstránenie kontrolou zistených nedostatkov a písomnú správu o stave plnenie prijatých opatrení. NKÚ SR tiež oznámil kontrolou zistené nedostatky tomu orgánu, ktorý konal v mene štátu, resp. v mene obce alebo VÚC pri kontrolách v oblasti územnej samosprávy, v súvislosti s činnosťou kontrolovaného subjektu. Zároveň výsledné materiály z kontrolných akcií zverejnil na svojej webovej stránke. O osobitne dôležitých zisteniach predseda NKÚ SR informoval prezidenta SR, predsedu vlády SR, príslušných ministrov vlády SR, vecne príslušné výbory NR SR a ďalšie vecne príslušné orgány.

Výboru NR SR pre financie a rozpočet zaslal 32 oznámení, Výboru NR SR pre verejnú správu a regionálny rozvoj a Výboru NR SR pre európske záležitosti po šesť

oznámení, Výboru NR SR pre hospodárske záležitosti päť oznámení, Výboru NR SR pre vzdelávanie, vedu, mládež a šport štyri oznámenia, Výboru NR SR pre zdravotníctvo tri oznámenia, Ústavnoprávnemu výboru NR SR dve oznámenia a po jednom oznámení zaslal Výboru NR SR pre sociálne veci, Výboru NR SR pre obranu a bezpečnosť a Zahraničnému výboru NR SR.

NKÚ SR v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy na základe výsledkov vykonaných kontrol v roku 2012 oznámil príslušným správam finančnej kontroly (ďalej len „SFK“) spolu 10 prípadov porušenia finančnej disciplíny v celkovej sume 543 253,45 eur. Na základe uvedených oznámení boli SFK zatiaľ vydané dve rozhodnutia podľa zákona o správnom konaní, z toho v jednom prípade príslušná SFK právoplatným rozhodnutím uložila subjektu sankčný odvod v sume 2 323,57 eur a penále v sume 2 323,57 eur a v druhom prípade bolo porušenie finančnej disciplíny v rámci odvolacieho konania preklasifikované na ustanovenie zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy bez sankčného postihu. V ostatných prípadoch SFK do konca roka 2012 právoplatne nerozhodli. Prehľad o oznámeniach NKÚ SR príslušným SFK, počte vydaných a právoplatných rozhodnutí v správnom konaní a príslušných finančných sankciách SFK je v nasledovnej tabuľke:

Názov správy finančnej kontroly	Oznámenia NKÚ SR o porušení finančnej disciplíny	Vydané rozhodnutia SFK	Právoplatné rozhodnutia	Sankcie spolu (v eur)		
				Odvod	Penále	Pokuta
<i>SFK Bratislava</i>	4	1	1*	0	0	0
<i>SFK Zvolen</i>	1	0	0	0	0	0
<i>SFK Košice</i>	5	1	1	2 323,57	2 323,57	0
SPOLU	10	2	2	2 323,57	2 323,57	0

NKÚ SR z podkladov SFK

*v rámci odvolacieho konania bolo porušenie finančnej disciplíny preklasifikované na porušenie bez sankčného postihu.

NKÚ SR odstúpil na konanie príslušným orgánom aj ďalšie prípady:

- na základe výsledkov kontroly hospodárenia s finančnými prostriedkami a nakladania s majetkom v subjektoch územnej samosprávy odporučil MF SR zavedenie nútenej správy v obci Luhyňa.
- Protokol o výsledku kontroly hospodárenia s majetkom, majetkovými právami, finančnými prostriedkami, záväzkami a pohľadávkami v meste Senec na základe zistených nedostatkov zaslal Úradu boja proti korupcii Bratislava.
- Na základe kontroly hospodárenia s finančnými prostriedkami a nakladania s majetkom v obci Luhyňa oznámil nedostatky pri prevádzke verejného vodovodu Krajskému úradu životného prostredia v Košiciach a nedostatky pri poskytnutí a čerpaní dvoch úverov oznámil Slovenskej záručnej a rozvojovej banke. Príslušnému daňovému úradu oznámil nedostatky zistené v rámci tejto kontroly v obci Uhliská.

V súvislosti s výsledkami kontroly hospodárenia s finančnými prostriedkami a nakladania s majetkom Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou a kontrolou plnenia prijatých opatrení kontrolovaný subjekt v rámci opatrení na odstránenie zistených nedostatkov zaslal protokol o výsledku kontroly NKÚ SR orgánom činným v trestnom konaní ako doplňujúcu informáciu k prebiehajúcej trestnému konaniu.

NKÚ SR s cieľom aktívne prispieť k odstráneniu zistených nedostatkov a k riešeniu s nimi súvisiacich problémov v súlade so zákonom o NKÚ SR predkladal kontrolovaným subjektom a príslušným orgánom odporúčania vrátane legislatívnych návrhov.

Pri kontrole správnosti zostavenia záverečných účtov kapitola Ministerstvo financií SR a Všeobecná pokladničná správa za rok 2011 a kontrole plnenia opatrení odporučil MF SR iniciovať legislatívnu zmenu zákona o rozpočtových pravidlách, ktorou by bol jednoznačne stanovený termín uvoľnenia rozpočtových prostriedkov štátneho rozpočtu, ktoré boli viazané podľa § 8 citovaného zákona v predchádzajúcich rozpočtových rokoch tak, aby bolo kapitolám štátneho rozpočtu umožnené reálne čerpanie alebo viazanie rozpočtových prostriedkov v súlade s § 8 zákona o rozpočtových pravidlách v bežnom rozpočtovom roku. Ďalej odporučil vypracovať metodický pokyn, ktorý by upravil jednotný spôsob evidencie, účtovania, finančného vysporiadania a kontroly pohľadávok zo zúčtovania finančných vzťahov voči subjektom, ktorým boli poskytnuté prostriedky zo štátneho rozpočtu; doplniť interný riadiaci akt MF SR č. 31/2008 Smernica o účtovaní a obehu účtovných dokladov v účtovnej jednotke MF SR v rozpočtovej kapitole VPS o postup účtovania úrokov z poskytnutých NFV a zrealizovaných štátnych záruk; doplniť interný riadiaci akt MF SR č. 31/2008 Smernica o účtovaní a obehu účtovných dokladov v účtovnej jednotke MF SR v rozpočtovej kapitole VPS o postup účtovania obchodov typu Buy&Sell-Back.

Pri kontrole dodržiavania povinností vyplývajúcich z finančno-ekonomických vzťahov pri realizovaní práv akcionára v oblasti nakladania s finančnými prostriedkami a majetkom TIPOS, národnej lotériovej spoločnosti, a. s. odporučil v návrhu na rozdelenie zisku jednoznačne formulovať kritériá a podmienky vyplácania tantiém pre každého člena predstavenstva a dozornej rady osobitne so zohľadnením príslušných ustanovení zákona o štátnej službe a princípu zásluhovosti na dosiahnutých výsledkoch spoločnosti; vytvoriť kontrolný mechanizmus, ktorý zabezpečí dodržanie stanovami určeného limitu odmien členov predstavenstva, dozornej rady a generálneho riaditeľa spoločnosti, t. j. obmedzenie výšky priemernej mesačnej odmeny 10 násobkom priemernej mzdy v národnom hospodárstve; minimalizovať, resp. pozastaviť poskytovanie darov vzhľadom na vývoj verejných financií. vypracovať novú smernicu o poskytovaní finančných prostriedkov na pohostenie, občerstvenie a dary, v ktorej by boli stanovené jednoznačne limity finančných prostriedkov určených na reprezentačné účely, výška hodnoty vecných darov určených na reprezentáciu diferencovane pre jednotlivé útvary, kritéria a pravidlá nákupu, evidencie, použitia, spôsob preukazovania účelového použitia a systém kontroly; v oblasti služieb mediálnej agentúry prehodnotiť pokračovanie vo všetkých zmluvných vzťahoch, ktoré neboli realizované podľa zákona o verejnom obstarávaní; zdefinovať podmienky a pravidlá, v zmysle ktorých je možné prebytočný a neupotrebitelný majetok spoločnosti TIPOS, a. s. vyradiť.

Pri kontrole stavu využívania finančných prostriedkov Operačného programu Informatizácia spoločnosti v programovom období 2007-2013 NKÚ SR odporučil SORO OPIS MF SR vykonať vládny audit procesu kontroly dodržiavania princípov a postupov verejného obstarávania na predmet zákazky „Elektronické služby centrálnej ohlasovne“ na RO OPIS.

Pri kontrole postupu správcu dane pri správe a výkone daňovej kontroly nadmerných odpočtov na dani z pridanej hodnoty odporučil DÚ poskytnúť členským štátom EÚ (Rakúsko, Maďarsko) informáciu o povinnosti daňového subjektu DS6 registrovať sa pre DPH v členskom štáte EÚ a ďalej odporučil vykonať u daňového subjektu DS6 daňovú kontrolu na zistenie oprávnenosti nároku na vrátenie nadmerného odpočtu a preveriť pravdivosť údajov deklarovanych v daňovom priznaní, ktorým si daňový subjekt uplatnil nadmerný

odpočet na DPH za najbližšie zdaňovacie obdobie. Daňová kontrola by mala byť zameraná najmä na preverenie dodania tovaru do iného členského štátu EÚ.

Pri kontrole úrovne využívania priamych grantov EK v SR odporučil zriadiť centrálny koordinačný orgán, zaoberajúci sa koordináciou a riadením naplňania spoločného programu a politik EÚ a SR, financovaných z grantových programov EÚ; na ministerstvách a centrálnych orgánoch SR vypracovať program zapojenia sa do naplňania programu EÚ a jeho politik. Hľadať prienik medzi spoločnými cieľmi EÚ a SR a hľadať optimálny model ich financovania na odvetvovej úrovni; stanoviť na úrovni ministerstiev ciele zapojenia sa subjektov SR do programov a politik EÚ a poskytovať subjektom, predkladajúcim projekty v rámci grantových programov EÚ, metodickú pomoc.

Pri kontrole oprávnenosti výdavkov v rámci Operačného programu Výskum a vývoj odporučil Agentúre MŠVVaŠ SR vykonávať pravidelnú kontrolu odborom kontroly v rámci svojej pôsobnosti zameranú na správne fungovanie kontrolných a riadiacich mechanizmov Agentúry v rámci delegovaných právomocí z riadiaceho orgánu (MŠVVaŠ SR) na sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom (Agentúra); agentúra požiada MŠVVaŠ SR ako riadiaci orgán o detailnejšie rozpracovanie inštrukcie do Manuálu pre hodnotiteľov s cieľom znížiť riziko subjektívneho hodnotenia hodnotiteľmi.

Pri kontrole efektívnosti a účinnosti verejných prostriedkov vynaložených na programy a projekty určené pre rómske komunity odporučil zaviesť používanie ukazovateľov dopadu na meranie výsledkov s cieľom preukázať účinné vynakladanie verejných zdrojov a poskytnúť spätnú väzbu na zlepšenie návrhu budúcich programov, ako aj zlepšiť udržateľnosť všetkých programov.

Pri kontrole hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti vynaložených finančných prostriedkov v rámci vybraných projektov programového obdobia 2004 – 2006 a programového obdobia 2007 – 2013 na programové riešenie nepriaznivej sociálno-ekonomickej situácie marginalizovaných rómskych komunít a dosiahnutého progresu v tejto oblasti odporučil vyhýbať sa výberu projektov s rovnakým zameraním na rovnaké cieľové skupiny v jednej lokalite súbežne realizovaných a zabrániť duplicitnému čerpaniu prostriedkov na rovnakú činnosť.

Pri kontrole vybraných nástrojov aktívnej politiky trhu práce, nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania odporučil Ústrediu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava v spolupráci s MPSVR SR pripraviť legislatívny návrh na prípadné zníženie počtu nástrojov AOTP a obmedzenie súbehu, resp. opakovaného poskytovania príspevkov tomu istému prijímateľovi a tak zvýšiť transparentnosť systému a efektívnosť a účinnosť nástrojov AOTP; Národnému inšpektorátu práce SR odporučil v spolupráci s Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR legislatívnou zmenou vytvoriť priestor na skrátenie a zefektívnenie správneho konania v oblasti správnych deliktov pri ukladaní pokút, využitím inštitútu skráteného konania, obdobne ako je to v niektorých okolitých štátoch.

Pri kontrole nakladania s majetkom štátu a využívania zdravotníckej techniky vo vybraných zdravotníckych zariadeniach a kontroly prijatých opatrení odporučil kontrolovaným nemocniciam plán investícií a plán verejného obstarávania zostavovať a realizovať tak, aby zohľadňoval najdôležitejšie potreby zabezpečovania zdravotnej starostlivosti a optimalizoval predpokladanú hodnotu obstarávaných zákaziek vo vzťahu k možným finančným zdrojom; pri obstarávaní zdravotníckej techniky sa dôkladne oboznámiť s finančnými požiadavkami na jej prevádzkovanie; obstarávať takú zdravotnícku techniku, na prevádzku ktorej budú zabezpečené finančné prostriedky a ktorá bude efektívne využívaná.

Pri kontrole hospodárenia a ochrany aktív v oblasti informačno-komunikačných technológií odporučil MŠVVaŠ SR aktualizovať smernicu o obehú a kontrole úctovných dokladov podľa platných všeobecne záväzných právnych predpisov a informačných systémov používaných v podmienkach MŠVVaŠ SR; aktualizovať vnútroorganizačné predpisy v oblasti bezpečnosti informačných systémov MŠVVaŠ SR, ako aj návrh aktualizácie Bezpečnostnej politiky MŠVVaŠ SR v súlade s platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi v oblasti informačných systémov verejnej správy; doplniť vnútroorganizačné smernice v oblasti informačných systémov o analýzu rizík vyplývajúcich z činnosti tretích strán; vytvárať a uchovávať záložné kópie hlavných kľúčových súborov, záložné kópie programov kľúčových aplikácií a dokumentácie k nim a záložné kópie programov operačného systému mimo miesta prevádzky v uzamykateľnom priestore. Uchovávať jednu kópiu archivačnej zálohy na vzdialenom mieste. Pravidelne vykonávať test plánu kontinuity činnosti a vypracovávať formálne správy o týchto testoch. Uchovávať kópie plánu kontinuity činnosti na vzdialenom mieste; aktualizovať interné predpisy MŠVVaŠ SR tak, aby externí poskytovatelia služieb disponovali iba takými prístupovými právami, ktoré im umožnia plne vykonávať zmluvne objednané činnosti.

Pri kontrole hospodárenia a ochrany aktív v oblasti informačno-komunikačných technológií odporučil MŽP SR vyvodiť zodpovednosť voči zodpovedným osobám za použitie verejných prostriedkov nad rámec oprávnenia; prijať vnútroorganizačné predpisy upravujúce oblasť prevádzky a riadenia bezpečnosti IS MŽP SR; vytvárať a uchovávať záložné kópie hlavných kľúčových súborov, záložné kópie programov kľúčových aplikácií a dokumentácie k nim a záložné kópie programov operačného systému mimo miesta prevádzky; v prípade zmlúv s externými poskytovateľmi služieb presne špecifikovať bezpečnostné podmienky dodávaných služieb; zaistiť fyzickú bezpečnosť technologickej miestnosti v súlade s jej účelom.

Pri kontrole poplatkov za používanie cestnej infraštruktúry a efektívnosti hospodárenia výnosov z príjmov z elektronického mýtného systému a diaľničných nálepiek, zmluvných vzťahov a ich použitie na výstavbu, resp. opravy a údržbu cestnej siete za obdobie rokov 2010 až 2011 odporučil MDVaRR SR vykonávať kontroly zamerané na dodržiavanie relevantnej legislatívy v oblasti elektronického výberu mýta a na plnenie podmienok vyplývajúcich zo zabezpečenia výroby, distribúcie a predaja diaľničných nálepiek; uplatňovať zmluvné nároky a fakturovať zmluvné pokuty v zmysle mandátnych zmlúv.

Pri kontrole vynakladania verejných prostriedkov, zmluvných vzťahov, financovania modernizácie a prevádzkovania železničnej dopravnej infraštruktúry realizovaných v rokoch 2010 až 2011 odporučil v Zmluve o prevádzkovaní železničnej infraštruktúry na roky 2011 – 2013 stanoviť minimálne štandardy stavu, ktoré je nevyhnutné pri údržbe železničnej infraštruktúry rešpektovať; v Zmluve o výkone funkcie generálneho riaditeľa ŽSR bližšie špecifikovať a limitovať „nárok na nevyhnutné náklady súvisiace s výkonom funkcie generálneho riaditeľa“ a zaviesť zmluvne stanovené finančné limity na „náhradu preukázaných výdavkov za ubytovanie v mieste trvalého pracoviska“; vzhľadom na dlhé časové obdobie od uzatvorenia zmlúv, prehodnotiť zmluvné podmienky s dodávateľmi.

Pri kontrole hospodárenia s finančnými prostriedkami a majetkom akciovej spoločnosti Slovenská pošta odporučil v štatúte predstavenstva upraviť pre jeho členov povinnosť predložiť aspoň raz ročne vyhlásenie o dodržiavaní zákazu konkurencie a informovať predstavenstvo a následne dozornú radu o skutočnostiach s tým súvisiacich; pre zabezpečenie transparentnosti poskytovania mimoriadnych odmien zabezpečiť, aby v návrhoch na výplatu mimoriadnych odmien príslušný vedúci zamestnanec uviedol

zdôvodnenie za splnenie akých mimoriadnych úloh boli vyplatené; do Čl. 15 stanov doplniť povinnosť každoročne stanoviť najneskôr do jedného mesiaca po schválení podnikateľského plánu spoločnosti merateľné kritériá, ktorých plnenie bude podmienkou na vyplatenie variabilnej zložky odmeny zástupcov štátu v spoločnosti; aktualizovať interné riadiace akty podľa Nariadenia Komisie (ES) č. 1126/2008 z 03.11.2008, ktorým sa v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1606/2002 prijímajú určité medzinárodné účtovné štandardy, konsolidovaného znenia k 26.11.2011, resp. ďalších zmien a doplnkov;

V oblasti územnej samosprávy NKÚ SR kontrolovaným subjektom napríklad odporučil na základe *kontroly hospodárenia s verejnými prostriedkami a majetkom pri správe, údržbe a obnove miestnych komunikácií* vytvoriť nákladové stredisko pre oblasť správy, údržby a obnovy miestnych komunikácií vhodným analytickým členením syntetických účtov; pri verejných obstarávaníach uplatniť možnosti zákona o verejnom obstarávaní na preukazovanie ekonomického a finančného postavenia uchádzačov a ich technickej a odbornej spôsobilosti a zväžiť hodnotenie predkladaných ponúk z hľadiska viacerých kritérií, nielen najnižšej ceny.

Na základe *kontroly vynakladania verejných prostriedkov a oprávnenosti čerpania finančnej dotácie poskytnutej samosprávnymi krajmi v zmysle zmluvy o výkone vo verejnom záujme v regionálnej autobusovej doprave* stanoviť výpočet primeraného zisku dopravcov motivačne za účelom znižovania celkových nákladov; zosúladiť zmluvy o službách s aktuálne platnou legislatívou a zjednotiť pravidlá pre vykazovanie ekonomicky oprávnených nákladov.

Na základe *kontroly hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti nakladania s majetkom, majetkovými právami, finančnými prostriedkami, záväzkami, pohľadávkami a kontroly plnenia opatrení z predchádzajúcej kontroly v samosprávnych krajoch* aktualizovať smernicu o verejnom obstarávaní v súlade so zákonom o verejnom obstarávaní, upraviť znenie interného predpisu o verejnom obstarávaní pre oblasť zadávania zákaziek s nízkou hodnotou; zabezpečiť, aby samosprávny kraj neposkytoval žiadateľom o dotácie finančné prostriedky na projekty, ktorých účel je v rozpore so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy; zosúladiť interné smernice s platnými ustanoveniami zákona o účtovníctve; prehodnotiť nájomné zmluvy osobitne v časti stanovenia ceny nájomného.

Na základe *kontroly hospodárenia s majetkom, majetkovými právami, finančnými prostriedkami, záväzkami, pohľadávkami a kontroly plnenia opatrení z predchádzajúcej kontroly v meste, ktoré je sídlom okresu* zaviesť do praxe uplatňovanie sankcií v zmysle platnej legislatívy v prípadoch porušenia rozpočtových pravidiel a zákona o účtovníctve; zamerať kontrolnú činnosť na rizikové oblasti a procesy, akými sú poskytovanie dotácií právnickým a fyzickým osobám, verejné obstarávanie, dodržiavanie zmluvných podmienok ako aj ďalších oblastí a procesov na základe analýzy rizík.

Na základe *kontroly efektívnosti vkladov majetku obcí do obchodných spoločností* prehodnotenie majetkovej účasti obce v obchodnej spoločnosti vzhľadom na dlhodobé negatívne hospodárske výsledky a zrušenie obchodnej spoločnosti, ktorej založenie bolo pre obec neefektívne a neplnila účel, pre ktorý bola založená; dôsledne vykonávať kontrolu zmlúv o prenájme hnutel'ného majetku obchodnej spoločnosti prostredníctvom hlavného kontrolóra; vzhľadom na stagnáciu v stavebníctve zväžiť zmenu, resp. rozšírenie podnikateľského zamerania obchodnej spoločnosti, ktoré by bolo v prospech obyvateľov obce.

Na základe *kontroly zúčtovania a použitia dotácií poskytnutých Ministerstvom financií SR na kompenzáciu výpadku dane z príjmov fyzických osôb v roku 2010* subjektom územnej samosprávy, ktoré boli účelovo určené na bežné výdavky zabezpečiť pravidelné odborné

školenia pre zamestnancov obce so zameraním na uplatnenie zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a zákona o účtovníctve; zabezpečiť účinnosť vnútornej kontroly obce prostredníctvom poverených zamestnancov obce pri predbežnej a priebežnej finančnej kontrole a uplatnením pravidiel kontrolnej činnosti v činnosti hlavného kontrolóra; schváliť VZN k nakladaniu s finančnými prostriedkami obce, ktoré by podrobnejšie upravili postavenie, funkciu a priebeh rozpočtového procesu obce;

Na základe *kontroly dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov pri nakladaní s majetkom vybraných subjektov územnej samosprávy* vypracovať organizačný poriadok s rozdelením povinností a kompetencií jednotlivých zamestnancov obecného úradu; vypracovať interný predpis pre výkon finančnej kontroly, v ktorej by boli stanovené ciele, druhy finančnej kontroly a určení zamestnanci úradu poverení v rámci svojej pôsobnosti vykonávaním predbežnej, priebežnej a následnej finančnej kontroly.

Na základe *kontroly vynakladania verejných prostriedkov a oprávnenosti čerpania finančnej dotácie poskytnutej samosprávnymi krajinami v zmysle zmluvy o výkone vo verejnom záujme v regionálnej autobusovej doprave* stanoviť výpočet primeraného zisku dopravcov motivačne za účelom znižovania celkových nákladov; zosúladiť zmluvy o službách s platnou legislatívou a zjednotiť pravidlá pre vykazovanie ekonomicky oprávnených nákladov.

2 Ostatné činnosti NKÚ SR

2.1 Stanoviská a správa NKÚ SR pre NR SR

NKÚ SR v roku 2012 podľa § 5 ods. 1 zákona o NKÚ SR vypracoval a predložil NR SR stanovisko k Návrhu štátneho záverečného účtu SR za rok 2011. NR SR prerokovala uvedené stanovisko (tlač č. 40) na svojej 3. schôdzi dňa 26.06.2012.

Podľa cit. ustanovenia zákona o NKÚ SR ďalej vypracoval a predložil NR SR stanovisko k Návrhu ŠR na rok 2013. NR SR prerokovala uvedené stanovisko (tlač č. 284) na svojej 11. schôdzi dňa 06.12.2012.

Podľa § 5 ods. 5 zákona o NKÚ SR vypracoval a predložil NR SR Správu o výsledkoch kontrolnej činnosti NKÚ SR za rok 2011. NR SR prerokovala uvedenú správu (tlač č. 23) na svojej 3. schôdzi dňa 22.06.2012.

2.2 Činnosť NKÚ SR vo funkcii orgánu vydávajúceho vyhlásenia o ukončení pomoci zo ŠF a z KF programového obdobia 2004 – 2006

NKÚ SR prijal úlohu orgánu vydávajúceho vyhlásenia o ukončení pomoci v roku 2002, keďže v tom čase ako jediná štátna inštitúcia splňal všetky stanovené požiadavky a predpoklady určené pre vznik a pôsobenie takéhoto orgánu. Mal vytvorený náležitý právny rámec, a tak bol schopný okamžite začať plniť úlohy.

NKÚ SR počas celého obdobia od začiatku implementácie programov ŠF a projektov KF programového obdobia 2004-2006 systematicky a intenzívne vykonával kontrolnú činnosť v súlade so svojim strategickým plánom na obdobie až do ukončenia pomoci tak, aby pokryl kontrolou všetky subjekty v systéme riadenia a kontroly v náležitých časových intervaloch a aby preveril všetky ciele, vyžadované predpismi a pravidlami EÚ a SR.

NKÚ SR pri tejto činnosti od mája 2004 do konca roku 2012 skontroloval v rámci ŠF 275 subjektov a v rámci KF 73 subjektov. Zistil celkom 1 068 nedostatkov a vydal 1 068 odporúčaní na ich odstránenie, pričom plnenie odporúčaní sleduje až do úplného odstránenia zistených nedostatkov. NKÚ SR ďalej vydal vyhlásenia o ukončení pomoci na 11 programov ŠF a na 41 projektov KF. Zároveň tieto vyhlásenia predložil spolu so správami obsahujúcimi všetky požadované informácie v stanovených termínoch príslušným orgánom EK. Dokumenty sú podkladom pre EK na zúčtovanie programov ŠF a projektov KF a vyplatenie konečných zostatkov v prospech SR.

V roku 2012 prebiehalo uzatváranie programov ŠF a projektov KF programového obdobia 2004 – 2006. Stav uzatvárania k 31.12.2012 bol taký, že z 11 programov ŠF bolo 7 programov uzatvorených, ostatné 4 programy boli v štádiu uzatvárania. Zo 41 projektov KF bolo uzatvorených 23 projektov, zostávajúcich 18 projektov bolo v štádiu uzatvárania.

V roku 2012 NKÚ SR vykonal v pozícii orgánu zodpovedného za vydávanie vyhlásení o ukončení pomoci z KF programového obdobia 2004 – 2006 záverečnú kontrolu projektu „Prešov – pitná voda a kanalizácia v povodí rieky Torysy“ CCI 2004/SK/16/C/PE/005. Tento projekt bol posledný, ktorý NKÚ SR ukončoval z celkového počtu 41 projektov KF programového obdobia 2004 – 2006. Kontrolovanými subjektmi boli MŽP SR (SORO), MF SR (PO) a Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. (konečný prijímateľ).

Na úrovni SORO a konečného prijímateľa zistil NKÚ SR celkom deväť nedostatkov, ktoré sa týkali sa najmä nedôsledného plnenia zmluvných povinností a nedodržania niektorých ustanovení zákona o verejnom obstarávaní. Bez zistených nedostatkov skončila kontrola na MF SR. NKÚ SR kontrolou nadobudol celkové primerané uistenie, že systémy riadenia a kontroly sú účinné a že výdavky zahrnuté v certifikovanom výkaze výdavkov na kontrolovaný projekt KF zodpovedajú právnym predpisom a pravidlám EÚ a SR a sú správne. Napriek tomu však NKÚ SR uviedol výhradu vo vyhlásení o ukončení pomoci. Dôvodom bola neuzatvorená finančná oprava za nedostatok vo verejnom obstarávaní (nepovolené kritérium „skúsenosti“ v štádiu hodnotenia).

2.3 Výkon funkcie audítora EUROSAI

V roku 2012 vykonávali NKÚ SR a NKI Estónska funkciu audítorov pre výkon finančnej kontroly EUROSAI. NKÚ SR začal v roku 2012 plniť túto funkciu tretie funkčné obdobie. Jeho partnerom je na ďalšie tri roky NKI Estónska. Audítori v súlade so Štatútom EUROSAI vykonali finančný audit účtovnej závierky EUROSAI za rok 2011. Audit bol zameraný na kontrolu príjmov a výdavkov, kontrolu finančných operácií, na oblasť investícií a na správnosť ich obstarávania.

Audit potvrdil, že finančné výkazy poskytovali k 31.12.2011 pravdivý obraz o finančnej situácii EUROSAI. Výsledkom auditu bola správa z auditu s odporúčaniami pre Výkonný výbor EUROSAI. Správu podpísali za obidve NKI ich najvyšší predstavitelia. Následne bola správa zaslaná Výkonnému výboru EUROSAI.

2.4 Súčinnosť s orgánmi činnými v trestnom konaní

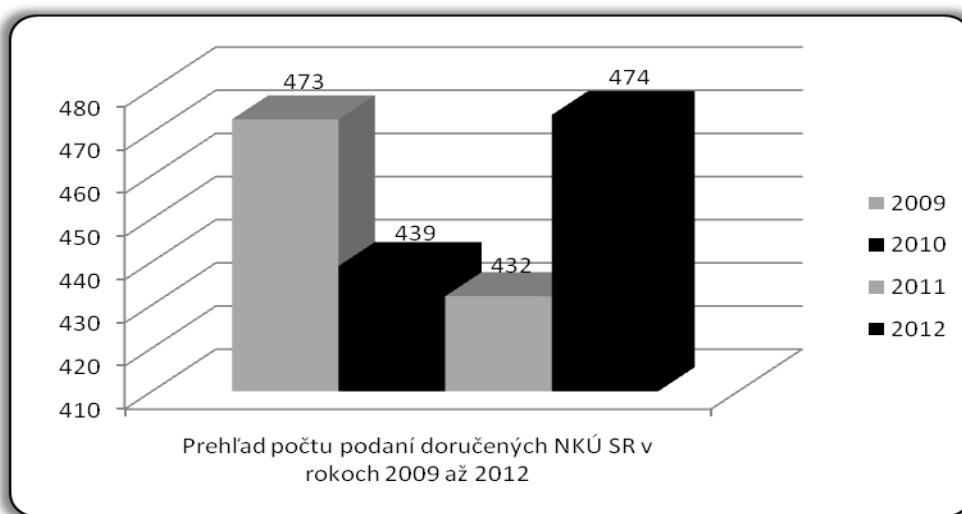
NKÚ SR v roku 2012 podal jedno trestné oznámenie týkajúce sa skutočnosti nasvedčujúcich tomu, že bol spáchaný trestný čin, ktoré boli zistené v rámci kontroly hospodárenia s finančnými prostriedkami a nakladania s majetkom obce Kamenín. Na základe tohto trestného oznámenia bolo orgánmi činnými v trestnom konaní začaté trestné stíhanie vo veci zločinu porušovania povinností pri správe cudzieho majetku.

V 11 prípadoch NKÚ SR poskytol súčinnosť orgánom činným v trestnom konaní v podobe zaslania protokolu o výsledku kontroly, resp. zaslania iných informácií požadovaných orgánmi činnými v trestnom konaní.

Nesúlada VZN s platnou legislatívou bol oznámený príslušnej krajskej prokuratúre na základe kontroly hospodárenia s finančnými prostriedkami a nakladania s majetkom v obci Veľké Zálužie, obci Šoporňa a obci Horné Orešany.

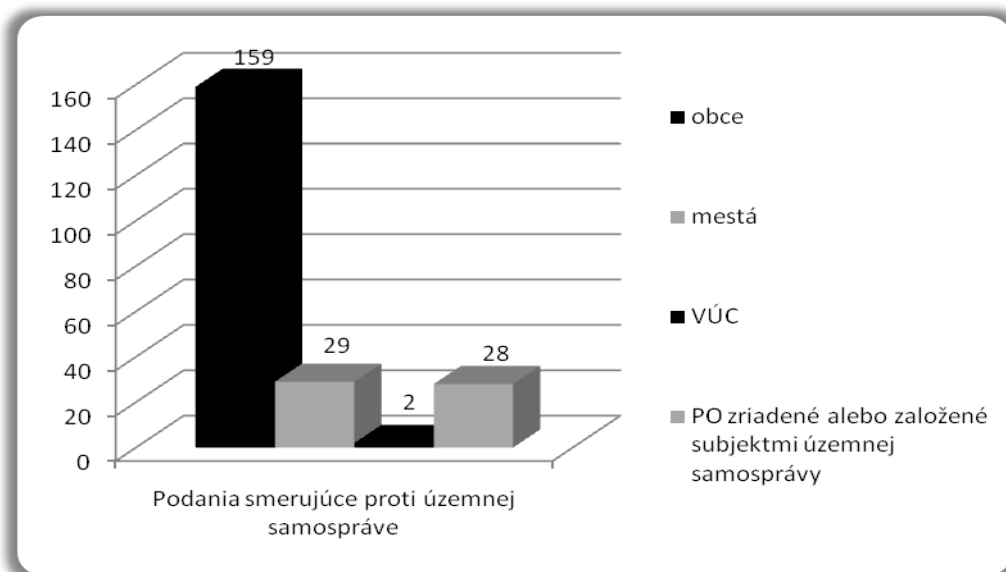
2.5 Vybavovanie podaní fyzických osôb a právnických osôb

NKÚ SR zaevidoval v roku 2012 celkom 474 podaní fyzických osôb a právnických osôb, čo znamená v porovnaní s rokom 2011 nárast o 42 podaní a predstavuje najväčší počet doručených podaní za posledné roky. K nárastu počtu podaní prispelo zavedenie možnosti podať podnet na vykonanie kontroly, resp. sťažnosť aj prostredníctvom webového sídla NKÚ SR.



Z celkového počtu 474 podaní patrilo do kontrolnej pôsobnosti NKÚ SR 325 podaní (69 %) a do pôsobnosti NKÚ SR nepatrilo 149 podaní (31 %). Z podaní patriacich do kontrolnej pôsobnosti NKÚ SR poukazovala prevažná väčšina na nehospodárne nakladanie s finančnými prostriedkami a majetkom (192 podaní), na porušovanie všeobecne záväzných právnych predpisov poukazovalo 76 podaní, na problematiku verejného obstarávania 17 podaní, na nehospodárne nakladanie s finančnými prostriedkami EÚ 16 podaní a na nedostatky v oblasti správy daní a poplatkov osem podaní. NKÚ SR tiež zaevidoval 16 podaní týkajúcich sa kontroly NKÚ SR, či už ukončenej alebo v tom čase práve prebiehajúcej.

Do oblasti územnej samosprávy smerovalo 218 podaní, to znamená 67 % z celkového počtu podaní patriacich do pôsobnosti NKÚ SR. Najviac podnetov smerovalo proti obciam (159 podaní) a mestám (29 podaní). Proti samosprávnym krajom smerovali celkom dve podania a proti právnickým osobám v zriaďovateľskej pôsobnosti alebo s majetkovou účasťou subjektov územnej samosprávy smerovalo 28 podaní.



Sťažnosti voči obciam poukazovali najčastejšie na nedostatky vyskytujúce sa v činnosti celej obce a jej orgánov – starostu obce a obecného zastupiteľstva, ako aj na nefunkčný vnútorný kontrolný systém reprezentovaný hlavným kontrolórom obce. Podania často poukazovali na skutočnosť, že starosta obce nerešpektuje postavenie obecného zastupiteľstva a jeho právomoci ustanovené zákonom o obecnom zriadení, preto výnimkou neboli ani podnety na vykonanie kontroly, ktorých pisateľmi boli samotní poslanci obecných zastupiteľstiev, resp. celé obecné zastupiteľstvá. Ďalším častým javom vyskytujúcim sa v podnetoch na vykonanie kontroly adresovaných NKÚ SR bola problematika povinného zverejňovania zmlúv, objednávok a faktúr podľa zákona o slobodnom prístupe k informáciám.

Z hľadiska územného členenia sa najviac podaní týkalo obcí a miest v Košickom kraji (45 podaní), Prešovskom kraji (34 podaní), Žilinskom kraji (30 podaní) a Nitrianskom kraji (26 podaní). Nasledujú obce v Banskobystrickom kraji a Trenčianskom kraji (zhodne po 23 podaní), Trnavskom kraji (19 podaní) a Bratislavskom kraji (18 podaní).

Proti ministerstvám, ostatným ústredným orgánom štátnej správy a iným subjektom verejnej správy smerovalo v minulom roku 91 podaní. Uvedené podania sa týkali nasledovných oblastí:

Nehospodárne nakladanie s finančnými prostriedkami zo štátneho rozpočtu	43
Nehospodárne nakladanie s majetkom štátu	5
Verejné obstarávanie	9
Porušenie iných všeobecne záväzných právnych predpisov	20
Nehospodárne nakladanie s finančnými prostriedkami EÚ	6
Nehospodárne nakladanie s finančnými prostriedkami a majetkom štátneho podniku	3
Nehospodárne nakladanie s finančnými prostriedkami a majetkom verejnoprávnej inštitúcie	3
Nehospodárne nakladanie s majetkom právnickej osoby s majetkovou účasťou štátu	2
Spolu	91

Z podaní, ktoré nepatria do kontrolnej pôsobnosti NKÚ SR, išlo najčastejšie o spotrebiteľské reklamácie týkajúce sa dodávateľov energií či mobilných operátorov, podania vyjadrujúce nespokojnosť s činnosťou správcu bytového domu, ako aj podania týkajúce sa nevysporiadaných vlastníckych vzťahov. Ďalšou skupinou boli podania týkajúce sa rozhodovacej činnosti súdov, konaní správnych orgánov a orgánov činných v trestnom konaní, ako aj žiadosti osôb nachádzajúcich sa vo výkone trestu odňatia slobody o prešetrovanie ich prípadu. Mnohé doručené podania a sťažnosti taktiež poukazovali na nedodržovanie všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti pracovnoprávných vzťahov zo strany zamestnávateľov.

V súvislosti s podaniami a sťažnosťami fyzických osôb a právnických osôb je tiež potrebné uviesť, že dotknuté organizačné útvary NKÚ SR uskutočňujú podľa príslušného vnútroorganizačného predpisu analýzu a hodnotenie doručených podnetov a žiadostí o vykonanie kontroly, ktorého výsledkom je v roku 2012, v súlade s plánom kontrolnej činnosti, vykonanie kontroly 73 subjektov územnej samosprávy na základe doručených podaní a niekoľko ďalších kontrol vykonaných v rámci štátnej správy.

2.6 Styk s verejnosťou

Rok 2012 bol v podmienkach NKÚ SR rokom pokračujúceho otvárania sa občanovi s cieľom uľahčiť mu prístup k relevantným informáciám o kontrolnej činnosti NKÚ SR a jej výsledkom. V nadväznosti na odporúčania z medzinárodného nezávislého posúdenia NKÚ SR (Peer review), ako aj Akčného plánu modelu kvality CAF, NKÚ SR koncepčne upravil komunikáciu s verejnosťou a systematizoval svoju mediálnu a publikačnú politiku najmä vo vzťahu k územnej samospráve. Zároveň zaviedol do praxe systém merania spokojnosti zainteresovaných strán s činnosťou NKÚ SR.

NKÚ SR v snahe uľahčiť prístup občana k informáciám a umožniť transparentnú a otvorenú komunikáciu s verejnosťou od 01.11.2012 zverejňuje na svojom webovom sídle protokoly o výsledkoch vykonaných kontrol po ich ukončení. Implementáciou národného projektu KIS NKÚ SR boli zavedené služby e-governmentu typu G2C, G2P, G2G, ktoré sú publikované na webovom sídle úradu. Sú to najmä služby informovanie sa o kontrolovateľnom subjekte, informovanie sa o výsledkoch kontroly, podanie sťažnosti a podnetu pre NKÚ SR, vydanie správ pre verejnosť. Postupne budú tieto služby publikované aj prostredníctvom ústredného portálu verejnej správy.

NKÚ SR komunikuje s verejnosťou aj prostredníctvom odpovedí na ich žiadosti o sprístupnenie informácií podľa zákona o slobodnom prístupe k informáciám, ale aj reakcií na otázky občanov, žiadosti o radu, stanovisko, usmernenie, či výklad zákona. Zaujímavým zistením uplynulého roka bolo množstvo žiadostí, v ktorých občania požadovali sprístupnenie informácií v písomnej podobe (najmä poskytnutím fotokópií), čo tiež súviselo s množiacimi sa žiadosťami o sprístupnenie výsledkov kontrol v samospráve, podávaných občanmi často malých obcí bez prístupu na internet. Informácie boli sprístupňované v termínoch a v intenciách zákona o slobodnom prístupe k informáciám.

NKÚ SR spolupracuje aj so subjektmi združujúcimi samosprávy alebo ich kontrolórov, ktorými sú napr. Združenie miest a obcí Slovenska alebo Združenie hlavných kontrolórov SR. V roku 2012 zástupcovia NKÚ SR prednášali aj na stretnutiach starostov i ďalších zástupcov samosprávy. Prostredníctvom tejto spolupráce NKÚ SR nielen odovzdáva poznatky z kontrolnej činnosti, ale formou poradenskej, prednáškovej i publikačnej činnosti pôsobí preventívne a podieľa sa zároveň na rozvoji týchto inštitúcií.

V rámci internej komunikácie NKÚ SR pokračoval v tradícii informovania zamestnancov prostredníctvom denného monitoringu médií a ďalších informácií zverejňovaných na intranete. Za rok 2012 bolo v monitoringu vyhľadovaných 1 123 príspevkov o NKÚ SR, čo predstavuje oproti roku 2011 takmer 300% nárast. Zvýšenie počtu zverejnených správ súviselo predovšetkým s opakovanou voľbou vedenia NKÚ SR, ale aj so systematizáciou komunikácie NKÚ SR a jej plánovaním a vyhodnocovaním. Z celkového počtu bolo 355 príspevkov zverejnených v printových periodikách a 768 v elektronických médiách.

NKÚ SR realizoval svoju komunikačnú stratégiu v súlade s Plánom svojej publikačnej činnosti aj prostredníctvom zasielania autorských článkov do odborných periodík. V roku 2012 bolo takto zverejnených celkovo 12 príspevkov v časopisoch Územná samospráva (šesť článkov), Obecné noviny (tri články) a v mesačníku Účtovníctvo ROPO a obcí (tri články). Obsahom príspevkov boli poznatky a skúsenosti z vykonaných kontrol, napr. pri zabezpečovaní separovaného zberu v obciach, kontrol nakladania s majetkom územnej samosprávy alebo hospodárenia zariadení sociálnych služieb.

2.7 Medzirezortné pripomienkové konanie

NKÚ SR v roku 2012 v rámci medzirezortnom pripomienkovom konaní evidoval celkom 692 materiálov, z toho 343 materiálov legislatívneho charakteru a 349 materiálov nelegislatívneho charakteru.

K 33 materiálom legislatívnej povahy uplatnil spolu 110 obyčajných pripomienok a k 25 materiálom nelegislatívnej povahy uplatnil spolu 35 obyčajných pripomienok. Pripomienky k materiálom nelegislatívnej povahy sa týkali najmä Doložky vybraných vplyvov a iných nedostatkov vo vlastnom materiáli, ako aj iniciatívnych námetov na riešenie predmetnej problematiky.

Pripomienky k Doložke vybraných vplyvov poukazovali na rozpory v rámci doložky, ako aj na nesúlad s Metodickým pokynom na prípravu a predkladanie materiálov na rokovanie vlády SR a boli predkladateľmi akceptované.

Iniciatívne pripomienky smerovali ku kľúčovým materiálom, ako napríklad „Projekt zavedenia unitárneho systému verejného zdravotného poistenia v SR“, alebo „Program stability na roky 2012 až 2015“, ale aj k návrhom na poskytnutie investičnej pomoci pre investorov rozbiehajúcich podnikateľskú aktivitu na území SR. NKÚ SR prostredníctvom pripomienok odporučil prijať opatrenia na minimalizáciu výdavkov, navrhol doplniť zhodnotenie efektívnosti doteraz vynaložených verejných prostriedkov, vyhodnotiť plnenie podmienok poskytnutej investičnej pomoci a tiež reagoval na vývoj slovenskej a svetovej ekonomiky. Nie všetky pripomienky boli predkladateľmi akceptované.

2.8 Medzinárodné aktivity

NKÚ SR je členom INTOSAI a EUROSAI. Súčasne je členom Kontaktného výboru vedúcich predstaviteľov NKI členských štátov EÚ. Vyjadrením dôvery a ocenenia práce a medzinárodného postavenia NKÚ SR bolo rozhodnutie Správnej rady INTOSAI z novembra 2012, ktorým poverila NKÚ SR predsedníctvom Podvýboru 3, Výboru INTOSAI pre budovanie kapacít, zameraného na Podporu dobrej praxe a zabezpečenie kvality prostredníctvom dobrovoľných Peer Review.

NKÚ SR v roku 2012 aktívne pôsobil v medzinárodných organizáciách prostredníctvom zástupcov delegovaných do šiestich výborov, podvýborov a pracovných skupín INTOSAI, šiestich pracovných skupín EUROSAI, ôsmich pracovných skupín Kontaktného výboru, jednej pracovnej skupiny NKI krajín V4+2 a dvoch zoskupení pre styk s EK a EDA. Zástupcovia úradu sa aktívne podieľali na tvorbe strategických dokumentov INTOSAI a EUROSAI. Dôležitou súčasťou práce zástupcov úradu boli prezentácie ich pôsobenia v medzinárodných organizáciách formou seminárov pre zamestnancov úradu. Hlavným prínosom medzinárodných aktivít úradu v rámci bilaterálnych a multilaterálnych vzťahov s inštitúciami rovnakého zamerania v celosvetovom rozsahu je zvyšovanie kvality a efektívnosti kontrolnej činnosti na základe získavania a výmeny odborných informácií a skúseností, ako aj zvyšovanie medzinárodného kreditu SR v oblasti kontroly.

V roku 2012 NKÚ SR uskutočnil celkovo 38 vyslaní 59 zamestnancov na zahraničné pracovné cesty a 12 prijatí 38 osôb zo zahraničia. Zahraničné pracovné cesty mali charakter stretnutí na najvyššej úrovni, stretnutí členov pracovných skupín v rámci INTOSAI, EUROSAI a Kontaktného výboru, seminárov a konferencií, stretnutí k medzinárodným kontrolám a iným pracovným oblastiam.



Stretnutie vedúcich predstaviteľov NKI krajín EÚ a Európskeho dvora audítorov v Estoril

Vyjadrením ocenenia kvality kontrolnej činnosti NKÚ SR je aj skutočnosť, že bol zaradený do harmonizačnej projektovej skupiny pre revíziu medzinárodných kontrolných štandardov INTOSAI, v ktorej je aktívnym členom. Vyjadrením uznania práce a dosiahnutých výsledkov úradu bola novembrová návšteva pani Giedrė Švedienė, výkonnej predsedníčky Kontaktného výboru vedúcich predstaviteľov NKI členských štátov EÚ a EDA a hlavnej audítorky NKI Litvy.



Návšteva delegácie z NKI Litvy v Bratislave

NKÚ SR sa aktívne podieľal na realizácii strategických cieľov EUROSAI v oblasti budovania odbornej spôsobilosti NKI, profesionálnych štandardov a výmeny poznatkov a skúseností. Zúčastnil sa na VII. Konferencii EUROSAI – OLACEFS v Tbilisi, ktorá v závere prijala významné spoločné vyhlásenie nabádajúce k zvýšeniu účinnosti a vplyvu NKI.

Dôležitou súčasťou medzinárodných aktivít úradu bola spolupráca s NKI krajín Vyšehradskej skupiny, Rakúska a Slovinska (V4+2). Skúsenosti z realizácie modelu spoločného hodnotenia kvality CAF prezentoval predseda NKÚ SR na výročnom stretnutí a rokovaní vedúcich predstaviteľov NKI krajín V4+2 v septembri 2012 v Maďarsku. V rámci spolupráce tohto zoskupenia sa NKÚ SR zapojil do medzinárodnej koordinovanej kontroly v spolupráci s NKI Maďarska, ktorá bola zameraná na výstavbu a údržbu cyklotrás. Úrad tiež pokračoval v spolupráci s NKI Poľska pri koordinovanej kontrole realizácie programu cezhraničnej spolupráce. Spoločnou správou bola ukončená aj kontrola výstavby diaľnic zameraná na porovnanie nákladovosti, ktorú NKÚ SR uskutočnil v spolupráci s NKI Nemecka. K medzinárodným aktivitám neodmysliteľne patrí spolupráca s EDA. Tak ako po minulé roky, aj v roku 2012 navštívil NKÚ SR člen EDA za SR Ladislav Balko. Predmetom jeho vystúpenia v novembri bola prezentácia Výročnej správy EDA o plnení rozpočtu EÚ za rozpočtový rok 2011.



Prezentácia Výročnej správy EDA

Ďalšou významnou oblasťou medzinárodných aktivít NKÚ SR bola spolupráca s NKI Švajčiarska. Po vyše dvojročnom úsilí, vzájomných kontaktoch a spolupráci sa začal realizovať projekt partnerskej spolupráce „*Kontrola a bezpečnosť informačných systémov*“. Prvou aktivitou vykonanou v novembri 2012 bolo sebahodnotenie informačných technológií uskutočnené podľa modifikovanej metodiky COBIT, ktoré uskutočňujú všetky krajiny EUROSAI. Prvýkrát bolo vykonané podobné sebahodnotenie v roku 2006. Porovnanie výsledkov v hodnotených procesoch preukázalo výrazný pozitívny posun a pokrok v oblasti riadenia a využívania informačných a komunikačných technológií v úrade.

Súčasťou medzinárodných aktivít NKÚ SR bola aj oblasť vzdelávacieho charakteru. V roku 2012 nadviazal kontakt s NKI Švédska a pozval odborníka z oblasti výkonnostnej kontroly, ktorý uskutočnil pre zamestnancov NKÚ SR štvordňové školenie z oblasti výkonnostnej kontroly.

Získané skúsenosti a poznatky úrad nie len využíval pri svojej práci, ale ich aj odovzdával ďalej. Na pozvanie *Inštitútu pre medzinárodný prieskum* zástupca odboru informatiky prednášal o virtualizácii a skúsenostiach NKÚ SR v Prahe na konferencii „*Prevádzka IT - úspory, efektivita, výkonnosť*“. Zástupkyňa sekcie kontroly európskych fondov prezentovala skúsenosti na seminári v septembri v Budapešti venovanom oblasti kontroly ukončovania projektov financovaných z EÚ v programovom období 2006 – 2010.

NKÚ SR vo februári 2012 zorganizoval odborný seminár s medzinárodnou účasťou a viacerými externými prednášateľmi, ktorý bol zameraný na pôsobenie NKI v oblasti boja proti korupcii. V závere seminára účastníci prijali viacero odporúčaní na zintenzívnenie pôsobenia úradu v tejto oblasti. Význam boja proti korupcii podčiarkuje aj skutočnosť, že Svetová banka zorganizovala v júni vo Washingtone medzinárodnú konferenciu *Medzinárodnej aliancie lovcov korupcie*, na ktorej sa zúčastnil predseda NKÚ SR.



Seminár zameraný na pôsobenie NKI v oblasti boja proti korupcii, Bratislava

V rámci medzinárodných aktivít využil NKÚ SR ponuku NKI Indie uchádzať sa v roku 2012 o účasť na medzinárodných školiacich programoch hradených Ministerstvom zahraničných vecí Indie. Dvaja zamestnanci NKÚ SR sa zúčastnili mesačnej stáže v Indii na tému „*Kontrola v prostredí informačných technológií*“ a na tému „*Výkonnostná kontrola*“.

3 Ľudské zdroje, hospodárenie a vnútorný audit NKÚ SR

3.1 Ľudské zdroje

Celkový počet zamestnancov NKÚ SR k 31.12.2012 predstavoval 290 zamestnancov, z toho 278 zamestnancov v štátnej službe a 12 zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme. NKÚ SR s cieľom zabezpečenia maximálnej kvality pracovných výsledkov svojich zamestnancov venoval v hodnotenom roku mimoriadnu pozornosť ich systematickému vzdelávaniu. Realizácia vzdelávania prebiehala v súlade so schváleným ročným plánom vzdelávania, ktorého obsah a rozsah bol prispôsobený Plánu kontrolnej činnosti na rok 2012.

Plánovaný program vzdelávania v prvom polroku bol zameraný najmä na zaškolovanie a tréning vo využívaní KIS NKÚ SR v kontrolárskej praxi, školenia a prenos dobrej praxe v používaní niektorých modulov pre vedúcich štátnych zamestnancov, ďalej na tréning tvorcov e-learningových kurzov a seminár k problematike rozpočtových pravidiel vo verejnej správe. V druhom polroku sa uskutočnili ďalšie plánované semináre vedené odborníkmi z MF SR na témy štátnej pomoci, resp. na nakladanie s majetkom v samospráve. Na zvyšovanie kvality kontrolnej činnosti bol zameraný viacdňový tréning postupov a riadenie výkonnostnej kontroly vedený odborníkom z NKI Švédska. Tematicky boli školené aj odborné referentky z oblasti administratívy, diplomatického protokolu i organizácie práce.

Nad rámec plánu sa uskutočnili odborné vzdelávacie aktivity zamerané na etický kódex štátneho zamestnanca a kontrolóra, vybrané kapitoly obchodného zákonníka, zabezpečená bola účasť na certifikácii CISA (certifikovaný audítor IS) a účasť na výberových odborných mesačných kurzoch na NKI Indie (audit IS, resp. výkonnostná kontrola). K problematike boja proti korupcii sa uskutočnil odborný seminár s účasťou odborníkov zo Slovenska i Českej republiky a kontrolóri mali možnosť využívať aj podujatia CKO OLAF pri Úrade vlády SR.

NKÚ SR v roku 2012 zabezpečil na základe predložených žiadostí od zamestnancov aj 34 individuálnych školení. Boli zamerané na prehlbovanie kvalifikácie zamestnancov príslušných odborných útvarov, získavanie odbornej spôsobilosti v oblasti verejného obstarávania a ďalšie školenia vyplývajúce z pracovných potrieb zamestnancov. V tejto súvislosti boli pre zamestnancov NKÚ SR zabezpečené i účasti na odborných konferenciách, ako napríklad: Informatizácia zdravotníctva, Konferencia Inštitútu interných audítorov, Informačné technológie a verejná správa, Konferencia ABIT ochrana súkromia, Pohľady na ekonomiku 2012, Diplomatický protokol, Konzulárne služby SR. Ďalej bola vybraným odborným zamestnancom umožnená účasť na odborných seminároch organizovaných inými inštitúciami, napríklad: Úrad vlády SR, MF SR, Klub HN, Regionálne vzdelávacie centrum Košice.

Celkove v roku 2012 NKÚ SR realizoval pre svojich zamestnancov 71 školiacich aktivít v rozsahu 85,5 dní. V prepočte na jedného zamestnanca pripadlo v priemere takmer 9 vzdelávacích dní.

3.2 Hospodárenie

Podľa zákona č. 511/2011 Z. z. o štátnom rozpočte na rok 2012 boli pre kapitolu NKÚ SR **schválené** tieto záväzné ukazovatele:

Príjmy	11 850,00 eur
Výdavky	7 976 235,00 eur

Upravené záväzné ukazovatele k 31.12.2012:

Príjmy	11 850,00 eur
Výdavky	7 785 243,26 eur

Kapitola NKÚ SR dodržala všetky záväzné ukazovatele pre rok 2012 vrátane rozpočtových opatrení vykonaných v priebehu roka.

Podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy bolo v kapitole vykonaných päť rozpočtových opatrení. Prvým rozpočtovým opatrením bol presun prostriedkov z predchádzajúceho roka. Išlo o sumu vo výške 68,58 eur, ktorá bola nevyčerpaná z poslednej zálohovej platby na projekt KIS NKÚ SR financovaný zo spoločných programov SR a EÚ (operačný program Informatizácia spoločnosti). Zostatok bol v priebehu roka 2012 na základe výzvy po ukončení vyúčtovania vrátený platobnej jednotke na MF SR. Dvomi rozpočtovými opatreniami bolo povolené prekročenie limitu výdavkov vo výške spolu 97 939,68 eur. Rozpočet NKÚ SR bol upravený na základe schválených žiadostí o záverečné platby k projektom, ktoré boli realizované za účelom vzdelávania zamestnancov NKÚ SR, financované z prostriedkov Európskeho sociálneho fondu a spolufinancované zo ŠR SR.

Rozpočtovými opatreniami č. 4 a č. 5 boli v nadväznosti na Uznesenie vlády SR č. 387/2012 k Správe o makroekonomickom vývoji a vývoji verejných financií za 1. polrok 2012 a predikcii vývoja do konca roka viazané prostriedky v rozpočte kapitoly NKÚ SR v celkovej sume 289 000,00 eur. V tom bolo 204 000,00 eur viazaných v ekonomickej kategórii 600 Bežné výdavky a 85 000,00 eur v ekonomickej kategórii Kapitálové výdavky.

Skutočné čerpanie výdavkov upraveného rozpočtu v roku 2012 bolo 7 784 592,38 eur, čo predstavuje 99,99 % upraveného rozpočtu kapitoly. Najväčší podiel na čerpaní výdavkov, t.j. 79,20 %, predstavovali výdavky na zamestnancov (mzdy 4 566 068,01 eur, poisťné a príspevok do poisťovní 1 554 986,77 eur, odmeny zamestnancom mimo pracovného pomeru 3 046,32 eur a bežné transfery – odstupné, odchodné a nemocenské dávky 41 226,37 eur).

Prevádzkové výdavky (cestovné, energie, materiál, dopravné, opravy a údržba, nájomné, služby a výdavky na členské príspevky tuzemským i medzinárodným organizáciám a prostriedky z projektov spolufinancovaných z EÚ) predstavovali 20,54 % celkového objemu čerpaných výdavkov.

Kapitálové výdavky boli čerpané vo výške 19 921,58 eur, t.j. 0,26 % celkových čerpaných výdavkov. Finančné prostriedky boli použité na obstaranie tlačového servera, rozšírenie siete LAN na expozitúre v Žiline, na nákup multifunkčného zariadenia a rekonštrukcie kotolne v budove v Košiciach.

Príjmy rozpočtu NKÚ SR v roku 2012 boli 35 546,05 eur, t.j. 300 % pôvodne rozpočtovaných príjmov. Výšku plnenia ukazovateľa príjmov ovplyvnili dobropisy, príjmy z náhrad poisťného plnenia a taktiež z prenájmu priestorov (bufet - budova v Bratislave).

3.3 Vnútorň audit

V roku 2012 v súlade s plánom činnosti vnútorného auditu bol vykonaný audit verejného obstarávania za rok 2011, ktorého cieľom bolo overiť procesnú správnosť postupov a zhodu s predpismi všetkých verejných obstarávaní úradu, ďalej kontrola hospodárenia NKÚ SR za rok 2011 s cieľom posúdenia hospodárnosti a efektívnosti vynakladaných rozpočtových prostriedkov a jeden audit týkajúci sa správy majetku v podobe odpočtu splnenia záverov z vykonanej inventarizácie za obdobie 2011 – 2012. Z činnosti vnútorného

auditu bola vypracovaná ročná správa za predchádzajúci kalendárny rok a bola zaslaná v zákonom stanovenej lehote na MF SR.

Z vykonaných vnútorných auditov je možné vysloviť záver, že na NKÚ SR boli všetky procesy súvisiace s verejným obstarávaním vykonávané správne a v súlade s predpismi; riadiace a kontrolné systémy sú účinné, vnútorný kontrolný systém je nastavený správne; oddelenie jednotlivých funkcií súvisiacich s finančným riadením je primerané a jednoznačné; každá finančná operácia podlieha predbežnej kontrole a systém oddelenosti jednotlivých funkcií a autorizačných oprávnení je zabezpečený a dodržiavaný. Ďalej bolo zistené, že sa dodržiavajú parametre efektívnosti a hospodárnosti nakladania s pridelenými finančnými prostriedkami s vysokým úsilím o dosahovanie úspor. Všetky postupy súvisiace s finančným riadením boli v hodnotenom roku vykonávané správne a v súlade s príslušnými predpismi.

Záver

NKÚ SR v hodnotenom roku dôsledne naplňal postavenie štátneho orgánu, ktorý je vo svojej kontrolnej činnosti nezávislý, viazaný len zákonom. Svoju pôsobnosť realizoval v súlade s Ústavou SR, zákonom o NKÚ SR a ďalšími súvisiacimi zákonmi. Kontrolnú činnosť vykonával plánovane a systematicky na základe Strategického zámeru na roky 2012 – 2014. Pri tejto činnosti uplatňoval metodické postupy podľa príslušných medzinárodných štandardov ISSAI.

NKÚ SR zodpovedne plnil aj povinnosti v oblasti čerpania prostriedkov EÚ vyplývajúce z funkcie orgánu vydávajúceho vyhlásenia o ukončení pomoci zo ŠF a z KF programového obdobia 2004 – 2006.

Pri výkone kontrolnej činnosti, ako aj v medzirezortnom pripomienkovom konaní za účelom podpory správnosti a transparentnosti riadenia a používania verejných zdrojov uplatňoval príslušné odporúčania kontrolovaným subjektom a ďalším zainteresovaným stranám.

NKÚ SR v roku 2012 výrazne posilnil svoje medzinárodné postavenie a autoritu aktívnou činnosťou najmä v rámci štruktúr INTOSAI, EUROSAI, krajín V4+2, ako aj v rámci dvojstrannej spolupráce s partnerskými zahraničnými NKI. Tieto aktivity umožňujú získanie medzinárodných skúseností a poznatkov dobrej praxe a ich využitie v podmienkach SR.

Správnosť postupov NKÚ SR bola úspešne overená hodnotením jeho vybraných činností prostredníctvom nezávislého medzinárodného posúdenia Peer Review. S cieľom zabezpečenia maximálnej kvality kontrolnej činnosti a ďalšieho rozvoja NKÚ SR boli a naďalej sú realizované opatrenia vyplývajúce z projektu implementácie manažérstva kvality CAF.

Bratislava marec 2013